

هفته‌نامه سیاسی، علمی و فرهنگی حوزه‌های علمیه | سال هجدهم | شماره ۵۹۹ | دوشنبه ۳۱ تیر ۱۳۹۸ | ۱۹ ذی‌القعدة ۱۴۴۰ | ۲۲ جولای ۲۰۱۹ | صفحه ۱۲ | ۲۰۰۰ تومان

حجت‌الاسلام والمسلمین فرخ‌قال
جزئیات تشکیل دبیرخانه
بیانیه کام دوم در مجمع عمومی
جامعه مدرسین

از سوی آیت‌الله‌العظمی سبحانی صورت گرفت

پاسخ متقن

به شبهات یک عالم وهابی

این آیه را نیز همواره در گفت‌وگوها و مناظرات خود مد نظر قرار دهید که "ادع الی سبیل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنة و جادلهم بالآتی هی احسن...". خودتان بفرمایید که آیا این عادلانه و منصفانه است که کسی را که معتقد به خداوند است و قرآن را کتاب دین خود و کعبه را قبله خود می‌داند در زمره مشرکین و اهل کتاب قرار دهید؟! این راه درستی نیست.

از سوی مدیر حوزه‌های علمیه صورت گرفت

تبیین مأموریت معاونت‌های پژوهشی مدیریت‌های استانی

در گفت‌وگو با آیت‌الله فاضل لنکرانی بررسی شد

ضرورت رعایت حجاب در جوامع بشری

حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک ادنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکی در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکی هستم.

حجت‌الاسلام والمسلمین نبوی تشریح کرد

فعالیت مراکز پنج‌گانه معاونت تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه

یکی از مهم‌ترین کارهای گروه تأمین محتوا، تولید و انتشار مجله مبلغان است که به صورت خودکفا اداره می‌شود و تاکنون ۲۴۱ شماره از این مجله منتشر شده است.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه خبر داد

ارسال ۲۵ طرح تحولی در حوزه علمیه برای مقام معظم رهبری

در سال بیش از هزار کتاب برای کتاب سال حوزه می‌آید که این‌ها همه تولیدهای حوزه است.

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین رضایی گیلانی عضو خیرکاران رهبری | حوزه علمیه قم گفت‌وگو با ادیان و مذاهب را رهبری کند
گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین شهریار | هوش مصنوعی می‌تواند یک مجتهد یار الکترونیک باشد

همیشه شایسته گام دوم
بسرقتالی
همیشه شایسته گام دوم
بسرقتالی
همیشه شایسته گام دوم
بسرقتالی

محورهای همایش

سبک زندگی	عدالت و مبارزه با فساد	تهذیب و اخلاق	تمدن نوین اسلامی
۱. سبک زندگی غربی و آسیب‌های اخلاقی، دینی، سیاسی، اقتصادی جامعه ایرانی ۲. سبک زندگی اسلامی و معنویت و اخلاق ۳. سبک زندگی اسلامی و بسط عدالت ۴. سبک زندگی اسلامی و تمدن نوین اسلامی ۵. نقش حوزه‌های علمیه در ترویج سبک زندگی اسلامی و جلوگیری از ترویج سبک زندگی غربی ۶. سبک زندگی و فضای مجازی	۱. عدالت در صدر هدفهای اولیه بعثت همه انبیاء ۲. عدالت کامل و حکومت جهانی حضرت ولی عصر (عجل الله فرجه) ۳. نقش انتخاب مدیران و مبارزه با فساد و بی‌عدالتی ۴. گام‌های بلند جمهوری اسلامی در راه مبارزه با فساد و اقامه قسط و عدل ۵. توطئه واژگونه نمایشی و سکوت و پنهان‌کاری دشمنان ۶. نقش سبک زندگی اسلامی و بسط عدالت در جمهوری اسلامی ۷. نقش انتخاب جوانان مومن و انقلابی و دانا و کارداران برای تنظیم سیاست‌ها و قوانین عدالت محور و اجرای آن ۸. نقش حوزه‌های علمیه در مبارزه با فساد و بسط عدالت ۹. بررسی و نقد قوانین مبارزه با فساد	۱. مصادیق دگرگون شدن فضای کشور به سود دین و اخلاق (ذکر و دعا و روحیه برادری و ایثار در دفاع مقدس، رونق مساجد و فضاهای دینی - اعتکاف، اردوهای جهادی و جهاد سازندگی هزاران جوان داوطلب و قداکار، رونق حج، عمره، روزه داری و پیاده روی اربعین) ۲. وظایف دستگاه‌های حکومتی در رواج اخلاق و معنویت ۳. نقش انتخاب نماینده اصلاح‌جویان و انقلابی مجلس شورای اسلامی در رواج اخلاق و معنویت ۴. وظایف نهادهای غیر حکومتی بخصوص حوزه‌های علمیه در رواج اخلاق و معنویت ۵. برنامه‌های جامع کوتاه مدت و میان‌مدت برای رواج اخلاق و معنویت ۶. نقش ابزارهای رسانه‌ای در اختیار کانون‌های ضد معنویت و اخلاق ۷. ساز و کار الزام مسئولین حکومتی به رعایت منش و رفتار اخلاقی و معنوی	۱. بیانیه گام دوم و ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی ارواحنا فداه ۲. انقلاب و ارزشهای آمیخته با ایمان دینی مردم ۳. حوزه‌های علمیه و تحقق امید و نگاه خوشبینانه به آینده ۴. نقش حوزه‌های علمیه در ایجاد مطالبه عمومی نسبت به بیانیه گام دوم ۵. راهکار حوزه‌های علمیه برای حرکت به سمت ایجاد تمدن نوین اسلامی ۶. نقش عدالت در تحقق تمدن اسلامی ۷. آموزه‌های تمدنی اسلام با تأکید بر مکتب اهل بیت (علیهم السلام)

ارسال مقالات: تا ۲۰ آذرماه | زمان برگزاری همایش: اسفند ۹۸
آدرس دبیرخانه همایش: اصفهان - خیابان حافظ - جنب تالار فرهنگیان - مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه استان اصفهان - معاونت پژوهش - اتاق ۲۲
شماره تلفن: ۰۳۱۹۵۰۱۱۸۰۴

فایل مقاله حداکثر ۲۰ صفحه با فونت ۱۴ و قلم Bnazanin در محیط Word و Pdf
با مشخصات فردی و شماره تماس به پست الکترونیکی jazbe18@gmail.com ارسال شود

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی

ترویج حجاب به وسیله خواهران مؤثرتر است

اهمیت حوزه‌های علمیه خواهران از این نظر است که خواهران مورد تهاجم بیشتری از سوی مفسدان هستند. حمایت از مسئله حجاب که از اهم مسایل اسلامی است، اگر به وسیله آن‌ها صورت بگیرد، مؤثرتر است. این مرجع تقلید خاطرنشان کردند: اضافه بر این مسئله متلاشی شدن خانواده‌ها از طریق طلاق در مواردی، ناشی از سوء رفتار دختران است که از طریق خواهران بهتر کنترل می‌شود. شکایت مهریه که با تمام اصلاحات مؤثری که در درمان آن شده، هنوز عده‌ای را گرفتار ساخته است که با تبلیغات خواهران به حداقل خواهد رسید.

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی در پایان تصریح کردند: استقبال فوق‌العاده خواهران از حوزه‌های علمیه که در مواردی از بردارن

عالمیه خواهران از این نظر است که خواهران مورد تهاجم بیشتری از سوی مفسدان هستند. حمایت از مسئله حجاب که از اهم مسایل اسلامی است، اگر به وسیله آن‌ها صورت بگیرد، مؤثرتر است. این مرجع تقلید خاطرنشان کردند: اضافه بر این مسئله متلاشی شدن خانواده‌ها از طریق طلاق در مواردی، ناشی از سوء رفتار دختران است که از طریق خواهران بهتر کنترل می‌شود. شکایت مهریه که با تمام اصلاحات مؤثری که در درمان آن شده، هنوز عده‌ای را گرفتار ساخته است که با تبلیغات خواهران به حداقل خواهد رسید.

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی در پایان تصریح کردند: استقبال فوق‌العاده خواهران از حوزه‌های علمیه که در مواردی از بردارن

آیت‌الله حسینی بوشهری

امروز بی‌رحمانه‌ترین هجمه‌ها علیه شورای نگهبان صورت می‌گیرد

بودیم؛ ولی به شکرانه الهی با وجود همه مشکلات از سوی دشمنان، انقلاب در همه فتنه‌ها سر بلند بیرون آمد و هر کدام از ملت سهم و دین خود نسبت به انقلاب را ادا کردند.

آیت‌الله حسینی بوشهری با بیان این‌که عامل دیگری که نقش آفرین بوده که گاهی مورد غفلت قرار می‌گیرد، نقش شورای نگهبان بوده است، اظهار داشت: اگر این شورای دل‌سوز با سد بولادین و دژ آهنین نبود، ممکن نبود که در جنگ پیروز شویم؛ چرا که سرنوشت کشور در دست کسانی بود که دغدغه دینداری نداشتند و فضا را به سمت دیگری می‌بردند.

نائب‌رئیس جامعه مدرسین اظهار داشت: امروز بی‌رحمانه‌ترین هجمه‌ها علیه شورای نگهبان صورت می‌گیرد؛ اما این شورا با تدبیر دست رد به نفوذی‌های دشمنان می‌زند. این شورا در رد یا تأیید صلاحیت افراد معصوم نیست و گاهی ممکن است اشتباه کرده باشد؛ اما نیت و نگاهشان این بوده کسی که در مسئولیت کلیدی صلاحیت ندارد، حضور نداشته باشد.

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه گفت: لازم است در بحث صلاحیت و عدم صلاحیت، خدا را در نظر داشت و بدون هیچ حب و بغضی کارها انجام شود و تنها رسالت دینی مورد لحاظ باشد.

امام جمعه قم افزود: رسالت دوم این است که شورای نگهبان در اعمالش، اهل توجیه نباشند. چون آبرو و سرنوشت مردم در دست این‌ها است.

عضو خیرکاران رهبری گفت: شورای نگهبان دارای مأموریت مهم در تأیید صلاحیت و یا رد صلاحیت افراد است و باید حریم‌ها را حفظ کنند؛ ولی در عین حال بدانیم حریم انقلاب و اسلام بسیار ارزشمند است. اگر در این مسئولیت، خدا باوری را ملاک قرار دادیم، همه چیز حفظ می‌شود.

امروز بی‌رحمانه‌ترین هجمه‌ها علیه شورای نگهبان صورت می‌گیرد؛ اما این شورا با تدبیر، دست رد به سینه نفوذی‌های دشمنان می‌زند.

به گزارش خیرکاران رهبری، آیت‌الله حسینی بوشهری ۲۶ تیر در دیدار اعضای دفتر نظارت و بازرسی شورای نگهبان در قم که در سالن اجتماعات جامعه مدرسین برگزار شد، گفت: انقلاب اسلامی دارای مراحل برای پیروزی انقلاب بوده است. خون‌هایی تقدیم این مسیر شد و در کنار آن حضور مردم، امام راحل و در رأس آن‌ها، امدادهای غیبی موجب این همه برکات شده است.

عضو خیرکاران رهبری گفت: گام دوم، تثبیت نهادهای انقلاب بوده است. در این مرحله، شاهد برنامه‌ریزی دشمن و هجمه‌های آن‌ها علیه انقلاب

امام خامنه‌ای در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور

دل بریدن ملت و مسئولان از بیگانگان موجب جوشیدن کشور از درون شده است

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور با اشاره به «ضرورت سلوک و رفتار مردمی ائمه جمعه»، نماز جمعه را امری بسیار مهم، «تأمین‌کننده نیاز جامعه به ذکر و اجتماع و همدلی» و «زمینه‌ساز استقرار گفت‌وگوهای عالی و بصیرت‌بخش» خواندند و با انتقاد شدید از رفتار طلبکارانه اروپایی‌ها و عمل نکردن آن‌ها به ۱۱ تعهد برجای‌شان، تأکید کردند: روند کاهش اجرای تعهدات ایران قطعاً ادامه خواهد یافت و توفیقات ملت و نظام جمهوری اسلامی در مقابل چشمان حسرت‌زده غربی‌ها روز به روز بیشتر خواهد شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، ۲۵ تیر در این دیدار که در ایام چهل‌مین سال برپایی نماز جمعه بعد از پیروزی انقلاب صورت گرفت، ضمن تبریک ایام میلاد امام رضا (ع)، «توجه دادن دل‌های مردم به ذکر الهی» را از ویژگی‌های مهم نماز جمعه برشمردند و افزودند: ویژگی دیگر نماز جمعه، «اجتماع مؤمنان» و «زمینه‌سازی برای همدلی، یکپارچگی و تألیف قلوب» است.

ایشان با اشاره به گستردگی نهاد نماز جمعه در سراسر کشور به‌عنوان یک زنجیره و شبکه به هم پیوسته، خاطرنشان کردند: این مجموعه گسترده توانایی نهادینه کردن عالی‌ترین و دشوارترین گفت‌وگوها در موضوعات اصلی و ضروری کشور را دارد که این، از ویژگی‌های برجسته نماز جمعه است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، محور دوم سخنان خود را به «لزوم توصیه به تقوا» در خطبه‌های نماز جمعه اختصاص دادند و افزودند: یکی از نیازهای امروز جامعه، تقوا است که زمینه‌ساز حل مشکلات مادی و معنوی جامعه خواهد شد، اما این تقوا باید به‌صورت مصادیقی و عینی در خطبه‌های نماز جمعه تبیین شود و نه به‌صورت توصیه کلی و بدون بیان مصادیق.

رهبر انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: «بیان چگونگی رعایت تقوا در مسایل خانوادگی و وظایف پدران و مادران در تربیت دینی و اخلاقی فرزندان»، «بیان مصادیق تقوا در روابط زوجین و در مسایل مربوط به اسراف در جامعه» و نیز «اجتناب از دروغ و تهمت در کسب و کار و معاملات»، از جمله مصادیق عینی و عملی تقوای مورد نیاز جامعه است که باید در نمازهای جمعه بیان شوند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای یکی دیگر از مصادیق رعایت تقوا را، «اجتناب از ناامید کردن جوانان» برشمردند و افزودند: برخی‌ها در مدارس، دانشگاه‌ها و حتی در محیط‌های کسب و کار، به‌گونه‌ای صحبت می‌کنند که جوان از آینده ناامید می‌شود. ناامید کردن جوان یعنی گرفتن فرصت و قدرت عنصر جوان از کشور و جامعه اسلامی و این خود یک منکرات است.

جوانان اختصاص دهند تا بتوانند خطبه‌های قابل استفاده بیان کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «استفاده از جوانان مؤمن، با فکر و مورد اعتماد را در ستادهای نماز جمعه» ضروری خواندند و به ائمه جمعه توصیه مؤکد کردند، خطبه‌ها را کوتاه، بلیغ و رسا بیان کنند.

رهبر انقلاب اسلامی «حمایت از جهت‌گیری‌ها و جریان‌های انقلابی» را از وظایف ائمه جمعه کشور برشمردند اما در عین حال تأکید کردند: در حمایت از جریان‌های انقلابی باید به همه طرف‌ها روی خوش نشان دهید.

«حمایت از تشکل‌های جوان و خودجوش فرهنگی در سراسر کشور» و «اتخاذ مواضع انقلابی و منطبق با سیاست‌های نظام» دو توصیه مؤکد دیگر رهبر انقلاب به ائمه جمعه بود.

ایشان خاطرنشان کردند: کشور با «روحیه انقلابی» قابل پیشرفت کردن است و با حرکت انقلابی به اوج تکامل می‌رسد و هرگونه کوتاه آمدن از این مواضع، نه فقط به ضرر انقلاب بلکه به ضرر ملت، کشور و آینده ایران خواهد بود.

رهبر انقلاب اسلامی، ائمه جمعه را از برخورد با دستگاه‌ها در نماز جمعه پرهیز دادند و افزودند: گاهی یک منکر و مشکل بزرگ وجود دارد که با وجود پیگیری‌های مکرر حل نمی‌شود، بیان این موارد که خیلی هم نادر است، در نماز جمعه ایراد ندارد اما نباید به محض دیدن مشکلی در دستگاه‌های دولتی،

عضو خبرگان رهبری تأکید کرد

فشارهای اقتصادی فرصتی برای پیشرفت کشور

همه مشکلات منطقه و کشورهای اسلامی از وجود حیل‌های آمریکا و رژیم صهیونیستی نشأت می‌گیرد، گفت: دشمنان برای ریشه‌کن کردن اسلام و ضربه زدن به ملت‌های اسلامی تاکنون از هیچ راهی دریغ نکرده‌اند و تمام تلاش‌شان را به‌کار می‌گیرند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم افزود: در مقابله با غرب، کشورها و ملت‌های مسلمان باید با تکیه بر خود، شروع به ساختن کشور خود کرده و این شعار را سرلوحه کار خود قرار دهند که ما می‌توانیم؛ درست مانند اقدامی که در ابتدای انقلاب ایران اسلامی از سوی امام خمینی (ع) شکل گرفت.

وی با اشاره به حکومت قبل از انقلاب اسلامی ایران (پهلوی) که دست‌نشانده غرب بود و دستورات آن‌ها را در منطقه اجرا می‌کرد اظهار داشت: مردم مسلمان ایران اسلامی با مقاومت و شجاعت بزرگترین دشمن اسلام و

فصلی و یا مراکز دیگر، آن را در خطبه‌ها مطرح کرد، چرا که تأثیر مثبت ندارد، موجب افزایش شکاف‌ها و اختلاف‌ها می‌شود و مردم را دچار تشویش می‌کند. ایشان طرح عملکردهای مثبت و امیدبخش در نماز جمعه را کاملاً ضروری خواندند و افزودند: حرکتی در زمینه رونق تولید در کشور شروع شده که لازم است مصادیق این جریان امیدبخش در خطبه‌ها بیان شود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، تمرکز دستگاه‌های تبلیغاتی دشمن بر «ناکارآمدنمای نظام» و «ناامید کردن مردم» را یادآور شدند و افزودند: باید با بیان واقعیت‌ها، مردم را در مقابل هجوم رسانه‌های بیگانه کمک کرد.

رهبر انقلاب اسلامی بخشی از سخنان‌شان را به مسایل جاری و کلی کشور اختصاص دادند و تأکید کردند: خوشبختانه ملت و نظام، عظمت و اقتدار و ثبات خود را به دنیا نشان داده‌اند و به دشمنان تحمیل کرده‌اند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در ریشه‌یابی برخورد گستاخانه غربی‌ها از جمله اروپایی‌ها با ایران در مسایل جاری برجای، به خصلت «تکبر» آنان اشاره کردند و گفتند: خود بزرگ‌بینی موجب می‌شود غربی‌ها نتوانند حقایق را درک کنند، البته این تکبر در مقابل ملت‌ها و کشورهای ضعیف برای آنان موفقیت به همراه می‌آورد، اما در مقابل ملت‌هایی که نمی‌هراسند و از حق خود دفاع می‌کنند، غربی‌ها را دچار شکست می‌کند.

ایشان خاطرنشان کردند: ما به تعهدات خود در برجام و حتی بالاتر از آن عمل کرده‌ایم و حالا که به علت رفتار آن‌ها شروع به کاهش اجرای تعهداتمان کرده‌ایم، اروپایی‌ها طلبکارانه و با پرویی می‌گویند چرا این کار را می‌کنید.

ایشان تأکید کردند: شما اروپایی‌ها که هیچ‌یک از تعهدات خود را اجرا نکرده‌اید، به چه حقی از ما می‌خواهید که به تعهدات خود پایبند باشیم؟ بدانید که ما تازه کاهش تعهدات را شروع کرده‌ایم و این فرایند قطعاً ادامه خواهد یافت.

رهبر انقلاب با انتقاد بسیار شدید از دزدی دریایی انگلیسی‌های خیبت، گفتند: آن‌ها که خیانت‌شان برای همه آشکار است کشتی ما را با رهنری دریایی ربه‌دهاند اما سعی می‌کنند به آن شکل قانونی بدهند. البته عناصر مؤمن در جمهوری اسلامی این کارها را بی‌جواب نمی‌گذارند و در فرصت و جای مناسب پاسخ خواهند داد.

رهبر انقلاب اسلامی با ابراز خرسندی از دل بریدن ملت و مسئولان از بیگانگان افزودند: به برکت این دل بریدن، کشور از درون در حال جوشیدن است و این حرکت تحسین برانگیز حتماً به موفقیت‌های بیشتری منجر خواهد شد.

ایشان توانمندی‌های افتخارآفرین دفاعی کشور را نتیجه فشارها و دل بریدن از بیگانگان در دوران دفاع مقدس خواندند و افزودند: حرکت کنونی نیز به برکت تکیه بر خود در زمینه‌های مختلف از جمله اقتصادی به نتایج مهمی خواهد رسید.

رهبر انقلاب افزایش مراجعه دستگاه‌های دولتی به جوانان مبتکر، فعال و خوشفکر را از جمله نتایج دل جوشش درونی به فضل الهی به استغنا واقعی ایران عزیز از بیگانگان منجر خواهد شد.

پیش از سخنان رهبر انقلاب اسلامی، حجت‌الاسلام والمسلمین حاج‌علی‌اکبری رئیس شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه، با بیان آماری از نماز جمعه گفت: امروز در ۹۰۰ شهر نماز جمعه اقامه می‌شود و در طی ۴۰ سال گذشته با برگزاری بدون وقفه ۲۰۷۹ هفته نماز جمعه حدود ۲۰۰ هزار ساعت محتوا در خطبه‌های نماز جمعه شهرهای کشور ارائه شده است.

حجت‌الاسلام حاج‌علی‌اکبری، نماز جمعه را رسانه‌ای موثر خواند و خاطرنشان کرد: نهاد نماز جمعه به‌عنوان قراگاه مردمی تحقق بیانیه گام دوم، هدف اصلی خود را دستیابی به نماز جمعه تراز انقلاب اسلامی با ویژگی‌هایی هم‌چون جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی قرار داده و ائمه جمعه سعی می‌کنند نقش خود را در تبیین گفت‌وگوهای انقلاب اسلامی متناسب با شرایط کنونی و نیازهای جامعه ایفا کنند.

ابقای آیت‌الله جنتی

در «دبیری شورای نگهبان»

در انتخابات هیأت رئیسه شورای نگهبان، آیت‌الله جنتی به‌عنوان دبیر و دکتر کدخدایی به‌عنوان قائم‌مقام دبیر و سخنگو ابقا شدند.

به گزارش خبرگزاری حوزه از تهران، انتخابات هیئت رئیسه شورای نگهبان، ۲۶ تیر با حضور فقها و حقوق‌دانان این شورا برگزار شد. در جریان این انتخابات آیت‌الله احمد جنتی با رأی اکثریت اعضا برای یک سال دیگر به‌عنوان دبیر شورای نگهبان ابقا شد.

هم‌چنین در این جلسه، انتخابات قائم‌مقام دبیر و سخنگوی شورای نگهبان نیز برگزار و طی آن عباسعلی کدخدایی به‌مدت یک سال دیگر به‌عنوان قائم‌مقام دبیر و سخن‌گوی این شورا انتخاب شد.

گفتنی است براساس آیین‌نامه داخلی شورای نگهبان، انتخابات هیئت رئیسه این شورا هر ساله برگزار و طی آن هیئت رئیسه جدید برای فعالیت یک ساله انتخاب می‌شوند.

با حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی انجام شد

انتصاب آیت‌الله اعرافی

به عنوان عضو فقهای شورای نگهبان

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در احکام جداگانه‌ای آیات یزدی و املی‌لاریجانی را با توجه به پایان یافتن دوره عضویت آنان در شورای نگهبان، مجدداً برای یک دوره جدید به‌عنوان اعضای فقهای این شورا منصوب کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای هم‌چنین در حکم دیگری، آیت‌الله اعرافی را هم به عضویت فقهای شورای نگهبان منصوب کردند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حکم رهبر انقلاب اسلامی به آیت‌الله اعرافی به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم
حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای حاج شیخ علی‌رضا اعرافی (دامت‌توفیق)

با توجه به فقدان مرحوم آیت‌الله حاج شیخ محمد مؤمن (ع) در مجموعه فقهای محترم شورای نگهبان، جناب‌عالی را به‌جای ایشان به استناد اصل نودویکم قانون اساسی به عضویت آن شورای محترم منصوب می‌کنم.

دوام توفیقات شما را از خداوند متعال خواستارم.

سدیل‌خامنه‌ای / ۲۴ تیر ۱۳۹۸

مروری بر سوابق مسئولیت‌ها و فعالیت‌های آیت‌الله اعرافی به گزارش خبرگزاری حوزه، اجامی از سوابق مسئولیت‌ها و فعالیت‌های این عضو جدید فقهای شورای نگهبان از ابتدای انقلاب تاکنون به این شرح است:

۱. مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور؛
۲. عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه؛
۳. ریاست مرکز جهانی علوم اسلامی و عضویت در هیئت امنای آن؛
۴. عضویت در شورای فرهنگی - اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
۵. عضویت در شورای فرهنگ عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛
۶. ریاست پژوهشگاه حوزه و دانشگاه قم؛
۷. مدیریت گروه علوم تربیتی مؤسسه امام خمینی (ع)؛
۸. عضویت در هیئت امنای مؤسسه بین‌المللی هدی؛
۹. معاونت پژوهشی حوزه علمیه قم؛
۱۰. ریاست هیئت امنای دانشکده علوم قرآنی میبد؛
۱۱. عضویت در کنگره دین‌پژوهان کشور؛
۱۲. مدیر مؤسسه فصل‌نامه‌های «حوزه و دانشگاه»، «جستار اقتصادی» و «تربیت اسلامی»؛
۱۳. عضویت در هیئت امنای دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم؛
۱۴. عضویت در شورای پژوهش‌های علمی کشور؛
۱۵. عضویت در هیئت امنای مرکز جهانی و سازمان مدارس خارج از کشور؛
۱۶. ریاست جامعه‌المصطفی‌العالمیه؛
۱۷. عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی؛

ما هدف مشترکی با سوریه داریم و جزء کشورهای مقاومت هستیم.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در مورد روسیه نیز، گفت: روسیه با کمک خود به کشورهای مقاومت، دوستی خود را نشان داده است؛ ولی جزء مقاومت اسلامی نیست و برای جلوگیری از نفوذ تکفیری‌ها به کشورش این کمک‌ها را انجام می‌دهد.

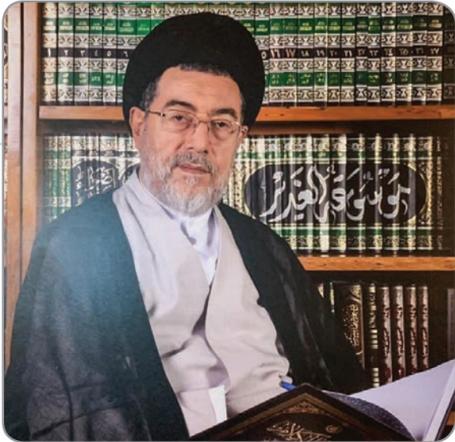
وی در پایان با تأکید بر این‌که آمریکا در حال نابودی است و روزبه‌روز قدرت‌ش در حال تحلیل رفتن است، ادامه داد: این مقاومت است که پیروز خواهد شد و فشارهای اقتصادی فرصتی برای پیشرفت کشورهای مقاومت به‌ویژه ایران اسلامی است و می‌تواند موجب تعالی ملت ایران شود.

یادآوری می‌شود، در ابتدای این دیدار نماینده هیئت سوری، ایستادن ملت و دولت ایران در کنار آن‌ها در بحران اخیراً امری بزرگ و بسیار پرارزش دانست که هیچ‌گاه قابل فراموشی نیست. سپس چند تن از اعضای هیئت سوری به ایراد سخنانی در رابطه با خدمات جمهوری اسلامی ایران نسبت به جبهه مقاومت و مردم مظلوم سوریه و فلسطین و جهان اسلام پرداختند.

سوریه افزودند و موجب خرابی و ویرانی شهرها و شهادت انسان‌های زیادی شدند که تلاش‌های آن‌ها بی‌نتیجه ماند و مقاومت سوریه به پیروزی رسید و این پیروزی نشان‌دهنده تفکر انقلابی است که از جمهوری اسلامی ایران نشأت گرفت.

وی پیروزی بر آمریکا و صهیونیست را با وحدت و تکیه بر فرهنگ مردم سوریه و تولیدات داخلی و استفاده از استعداد‌های داخلی آن کشور امکان‌پذیر دانست و افزود:

تسلیت رهبر معظم انقلاب و مسئولان حوزوی در پی درگذشت حجت‌الاسلام والمسلمین حائری

عالم انقلابی و محقق اندیشمند حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلیرضا حائری عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و رئیس مؤسسه دائرةالمعارف فقه اسلامی پس از سال‌ها تحقیق و تدریس در زمینه علوم اسلامی و فقه اهل بیت (علیهم‌السلام)، و خدمات علمی، تبلیغی، اجتماعی و انقلابی و تربیت شاگردان، ۲۷ تیر در پی سکنه مغزی در بیمارستان ولی‌عصر (علیه‌السلام) قم درگذشت. پیکر این عالم مجاهد ۲۸ تیر با حضور علما، مسئولان حوزوی، اساتید، طلاب و مردم مؤمن و ولایت‌مدار قم، پس از اقامه نماز توسط آیت‌الله‌العظمی سبحانی، از مسجد امام حسن عسکری (علیه‌السلام) به سمت حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه (علیها‌السلام) تشییع و در این حرم مطهر به خاک سپرده شد.

امام خامنه‌ای، حضرات آیات و حجج‌الاسلام آملی لاریجانی رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، رئیس‌ی قوه قضائیه، یزدی رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه و دکتر لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی، با صدور پیام‌های جداگانه‌ای درگذشت این عالم جلیل‌القدر را تسلیت گفتند. گزیده‌ای از این پیام‌ها به این شرح است:

رهبر معظم انقلاب اسلامی

تدریس در زمینه علوم اسلامی و فقه اهل بیت (علیهم‌السلام)، عمر گرامی خود را صرف کرده و هم‌چنین همکاری و مشارکتی فعال در تدوین اثر برجسته دائرةالمعارف فقه اسلامی داشته‌اند که گویای عمق فکری و منزلت علمی و اقرآن مرحوم بود.

آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه

آن فقیه گرانقدر در حوزه نجف اشرف در محضر استادان بزرگ و مراجع عظام بویژه مجاهد شهید آیت‌الله‌العظمی سید محمدباقر صدر (علیه‌السلام) به درجات عالی رسید و آن‌گاه با هجرت به قم در مسند تدریس به تربیت شاگردان شایسته پرداخت و در عرصه‌های گوناگون و اجتماعی و در خدمت به انقلاب اسلامی و ملت‌های ایران و عراق به توفیقات بزرگی دست یافت و با پرورنده‌ای برپا به لقاء الهی شتافت.

حجت‌الاسلام والمسلمین بهجت پورمدیرحوزه‌های علمیه خواهران حضور مؤثر آن مرحوم در مجامع بزرگ علمی و هم‌چنین در تهیه و تدوین دائرةالمعارف فقه اسلامی که حقیقتاً پدیده‌ای ماندگار و افتخارآفرین و از اقدامات برجسته آن عالم ربانی و منشأ خیر و برکات برای جامعه اسلامی

درگذشت تأسف‌انگیز عالم بزرگوار حجةالاسلام والمسلمین آقای حاج سید علیرضا حائری را به بازماندگان و خاندان مکر و ارادت‌مندان و همکاران علمی ایشان در مؤسسه‌ی دائرةالمعارف فقه که اخیراً به ریاست آن منصوب شده بودند، تسلیت عرض می‌کنم.

خدمات علمی و تبلیغی این عالم فرزانه ذخیره‌ی ماندگاری برای خود آن مرحوم و یادگار ارزنده‌ی برای علاقه‌مندان و راه‌جویان و مایه‌ی رحمت و مغفرت الهی است ان‌شاءالله.

از خداوند متعال علو درجات و حشر با اجداد طاهرنشان را برای ایشان منسنت می‌کنم. والسلام علیکم

سیدعلی خامنه‌ای / ۲۸ تیرماه ۱۳۹۸

آیت‌الله یزدی رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

این استاد محقق و دانشمند از شاگردان برجسته و ممتاز فقیه متفکر شهیدآیت‌الله سید محمدباقر صدر (علیه‌السلام) بودند و سال‌ها در عرصه تحقیق و

حجت‌الاسلام والمسلمین والمسلمین فرخ‌فال رئیس مجمع عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در گفت‌وگوبا خبرنگاری حوزه، با اشاره به صدوربیانیه گام دوم انقلاب از سوی رهبرمعظم انقلاب، گفت: این بیانیه دارای جامعیت است و هویت انقلاب، پیدایش انقلاب، چالش‌هایی که انقلاب با آن مواجه بوده و آثار بایرکت انقلاب را تبیین کرده است.

رئیس مجمع عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم از تشکیل دبیرخانه دائمی بیانیه گام دوم انقلاب در جامعه مدرسین خبر داد و بیان داشت: این دبیرخانه توانسته چتر وسیعی را بگستراند و همه مراکز حوزوی، همه دلدادگان به انقلاب و همه علاقه‌مندان به تبیین این بیانیه کارآمد، با مشارکت در این دبیرخانه در بخش متون، برنامه ریزی، منابع دینی و دیگر جهات کار خود را آغاز کرده‌اند.

وی ادامه داد: با مشارکت همه مراکز حوزوی استانی و شهرستانی موفق شدیم، کلیه کارهای علمی و تبیینی را که در دبیرخانه بیانیه گام دوم انقلاب در راستای بیانیه انجام شده است، در اختیار عموم افراد قرار دهیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین فرخ‌فال با اشاره به همکاری حوزه‌های علمیه قم، مشهد، اصفهان و نهادهای حوزوی در راستای بررسی و تبیین بیانیه گام دوم انقلاب، خاطر نشان کرد: همه این مراکز و مؤسسات حوزوی دست به‌دست هم داده‌اند تا کارهای علمی مفید و مؤثری را در جهت تبیین بیانیه گام دوم انقلاب بدون موازی کاری انجام دهند.

اعزام اساتید به اردوهای استانی و شهرستانی با هدف تبیین بیانیه گام دوم انقلاب

وی گفت: در فرصت تابستان کارگروه‌های آموزشی تبیین بیانیه گام دوم انقلاب در اردوهای متعدد استانی و شهرستانی فعالیت خود را آغاز کرده‌اند و اساتیدی هم با هدف تبیین محتوایی بیانیه به این اردوهای اعزام شده‌اند.

رئیس مجمع عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، هم‌چنین از تشکیل ۱۰ کمیته در دبیرخانه بیانیه گام دوم انقلاب جامعه مدرسین خبر داد و افزود: با هم‌فکری و تشکیل گروه علمی در مجمع عمومی جامعه مدرسین، ۱۰ عنوان که به نظرمی رسید، از اهمیت ویژه‌ای در بیانیه گام دوم انقلاب برخوردار است، به‌عنوان ۱۰ کمیته تصویب و تشکیل شد که هر کمیته، متشکل از ۷ تا ۱۰ نفر از اساتید عضو مجمع عمومی جامعه مدرسین

در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین فرخ‌فال تشریح شد

جزئیات تشکیل دبیرخانه

بیانیه گام دوم در مجمع عمومی جامعه مدرسین

رئیس مجمع عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم از راه‌اندازی دبیرخانه دائمی بیانیه گام دوم انقلاب در مجمع عمومی جامعه مدرسین خبر داد و گفت: این دبیرخانه از ۱۰ کمیته علمی تبیینی تشکیل شده است.

هستند.

وی «گام دوم و توسعه روحیه معنوی و وجدان اخلاقی»، «گام دوم و شناخت چالش‌ها و عوامل پیشرفت و پایداری»، «گام دوم و نگاه موردی به تحولات قبل و بعد از انقلاب اسلامی»، «گام دوم، نظریه نظام انقلابی و جایگاه ایران اسلامی در آغاز عصر جدید»، «گام دوم و الزامات مدیریت پایدار جهادی و اسلامی»، «گام دوم و شاخصه‌های تحقق سبک زندگی اسلامی ایرانی»، «گام دوم و شناخت معیارهای تحقق خودسازی،

جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی»، «گام دوم و اهمیت راهبردی توصیه‌های هفتگانه»، «گام دوم و نقش‌آفرینی جوانان در تحقق آرمان‌های انقلاب اسلامی» و «راه‌های تحقق محتوای بیانیه گام دوم» را عناوین کمیته‌های ده‌گانه برشمرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین فرخ‌فال ادامه داد: این ۱۰ کمیته شکل خود را پیدا کرده و با هماهنگی که با بقیه کارگروه‌ها در مراکز حوزوی و غیرحوزوی شده، قرار است که محصول این کمیته‌ها و کارگروه‌ها در کمیته مرکزی جامعه مدرسین جمع‌آوری شود تا هم از ظرفیت همه مراکز علمی، آموزشی، حوزوی و غیرحوزوی استفاده کنیم و هم یک کار محتوایی قابل ارائه در سطح کشور انجام دهیم.

وی با بیان این که کارهای خوبی از سوی اساتید در زمینه بیانیه گام دوم انقلاب صورت گرفته است، اظهار داشت: برخی از اساتید در تهیه منابع دینی بیانیه و برخی در مباحث جریان‌شناسی کار کرده‌اند.

رئیس مجمع عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم تصریح کرد: امیدواریم در آینده نه‌چندان دور، به یک جمع‌بندی خوب و شایسته که مدنظر رهبرمعظم انقلاب است، برسیم و مسئولان، مدیران، کارگزاران نظام و دل‌سوزان انقلاب بتوانند با کارهای محتوایی که محصول کار حوزه و مراکز علمی است، برنامه‌ریزی‌های کلان خود را داشته باشند و در گام دوم که با علم و آگاهی و خرد جمعی افراد همراه خواهد بود، شاهد شکوفایی نهایی انقلاب اسلامی ایران باشیم.

مدیر جامعه‌الزهرای (علیه‌السلام) در دیدار با اساتید دانشگاه‌های سوریه

سیاست غرب سلطه بر منافع کشورهای اسلامی است

و خداوند بهترین مکرانگیزان است».

حجت‌الاسلام والمسلمین مدنی در پایان با بیان این‌که جامعه‌الزهرای (علیه‌السلام) آمادگی دارد تا با سوریه در مسیر تعلیم، تدریس و آموزش ارتباط بیشتری داشته باشد، اظهار امیدواری کرد: با ظهور حضرت ولی‌عصر (علیه‌السلام)، سلطه مستکبران از بین برود و اسلام قدرت و جایگاه واقعی خود را پیدا کند.

تحریم‌ها هیچ تأثیری بر ایران نداشته است

یکی از اساتید سوری نیز در این دیدار، گفت: بسیاری از دوستان، ما را از آمدن به ایران منع می‌کردند و معتقد بودند که تحریم‌های آمریکا بر ایران تأثیر گذاشته و وضعیت اقتصادی نابسامانی در آن‌جا حاکم است؛ اما حضور ما در ایران گویای این است که ما حرف آنان را باور نداشتیم و این سفر برای ما خیر و برکت زیادی داشت.

یکی دیگر از اساتید سوری نیز در این نشست، به تحریم‌های آمریکا علیه ایران اشاره کرد و گفت: تحریم‌ها و فشارهایی که آمریکا و اروپا در برابر ایران اعمال کرده‌اند، هر کشور اروپایی به‌جای ایران بود، نمی‌توانست مقاومت کند.

امروز رژیم صهیونیستی، مشکلات بزرگی برای جهان اسلام به‌ویژه دو کشور ایران و سوریه به‌وجود آورده و مردم سوریه در خط مقدم مقاومت در برابر رژیم صهیونیستی قرار دارند.

به گزارش خبرنگاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین مدنی، ۲۷ تیر در بازدید جمعی از اساتید و پژوهشگران دانشگاه‌های سوریه از جامعه‌الزهرای (علیه‌السلام)، با بیان این‌که سیاست غرب این است که همه کشورها و دولت‌های اسلامی را تحت سلطه خود قرار دهد، تصریح کرد: امروز رژیم صهیونیستی، مشکلات بزرگی برای جهان اسلام به‌ویژه دو کشور ایران و سوریه به‌وجود آورده و مردم سوریه در خط مقدم مقاومت در برابر رژیم صهیونیستی قرار دارند.

مدیر جامعه‌الزهرای (علیه‌السلام) گفت: امروز رژیم صهیونیستی به همراه استکبار جهانی با مکر خویش و با به‌کارگیری داعش و جریان‌های تکفیری در پی این هستند که کشورهای اسلامی را تحت سلطه خود قرار دهند؛ اما این مکر، مکر باطلی است و به‌فرموده خداوند متعال، «وَمَكْرُوا بِاللَّهِ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِالْمَكْرِ» و [دشمنان] مکرورزیبند و خدا [در پاسخشان] مکرر در میان آورد

توصیه آیت‌الله‌العظمی وحید خراسانی به حجاج بیت‌الله الحرام

با پای برهنه

به قبرستان بقیع مشرف شوید

حضرت آیت‌الله وحید خراسانی ضمن توصیه‌ای به حجاج بیت‌الله الحرام گفتند: زوار بقیع، با پای برهنه مشرف شوند؛ در این سفر برای ظهور امام زمان (علیه‌السلام)، بسیار دعا کنند.

این مرجع تقلید، ۳۰ تیر در دیدار اعضای بعثه حج و زیارت، پس از پاسخ دادن به استفتائات مطرح شده در مورد حج و استماع گزارشی از فعالیت سال‌های گذشته بعثه، از جمله پاسخ‌گویی حضوری و تلفنی ۲۴ ساعته به حجاج، پاسخ‌گویی از طریق اپلیکیشن احکام، تهیه و نشر احکام مبتلابه حج در فضای مجازی، خطاب به آنان بیان داشتند: کار شما جواب دادن به سوالات و رسیدگی به امور حجاج است که این بهتر از اعمال مستحبی است.

معظم‌له در توصیه‌ای به حجاج بیت‌الله الحرام اظهار داشتند: کسانی که حج واجب انجام می‌دهند، اصل عمل حج را برای خود و نوایش را به حضرت امام حسن عسکری (علیه‌السلام) هدیه کنند؛ و کسانی که حج مستحبی انجام می‌دهند، بهتر است به نیابت از آن حضرت باشد. ایشان ادامه دادند: حجاج در مسیر رفت‌وآمد، سوره توحید خوانده و به امام زمان (علیه‌السلام) هدیه کنند.

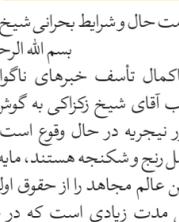
حضرت آیت‌الله وحید خراسانی با توجه به عظمت قبرستان بقیع و زیارت چهار امام مدفون در این حرم مقدس، خطاب به حجاج بیت‌الله الحرام گفتند: سعی کنید این سنت را انجام داده و به دیگر زائران برسانید.

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

همه مردم و مسئولان

برای آزادی شیخ زکراکی تلاش کنند

حضرت آیت‌الله نوری همدانی در پیامی تصریح کردند: بر همه آزادی‌خواهان و مسلمانان لازم است، حمایت خود را از انسان‌های آزادی‌خواه به‌ویژه شیخ زکراکی اعلام کرده و این جنایت را محکوم نمایند. متن پیام این مرجع تقلید در پی وخامت حال و شرایط بحرانی شیخ زکراکی به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

باکمال تأسف خبرهای ناگواری از وضعیت عالم مجاهد جناب آقای شیخ زکراکی به گوش می‌رسد: جنایتی که امروز در کشور نیجریه در حال وقوع است و عده‌ای از انسان‌ها در حال تحمل رنج و شکنجه هستند، مایه نگرانی می‌باشد.

این عالم مجاهد را از حقوق اولیه خود محروم نموده و به اتهام واهی مدت زیادی است که در حبس و شکنجه قرار داده‌اند. مدعیان دروغین حقوق بشر چشمان خود را در مقابل این جنایات بسته و سکوت مرگباری را اختیار نموده‌اند و نفرت و ننگ ابدی را نثار خود کرده‌اند؛ سازمان‌های بین‌المللی نیز با سکوت در مقابل این جنایت، هویت خود را از دست داده‌اند و عملاً به یک تشکیلات بی‌خاصیت مبدل شده‌اند. بر همه آزادی‌خواهان و مسلمانان لازم است، حمایت خود را از این انسان‌های آزادی‌خواه به‌ویژه شیخ زکراکی اعلام کرده و این جنایت را محکوم نمایند. مسئولان محترم جمهوری اسلامی نیز، بیش از پیش تلاش خود را برای نجات این انسان‌های مظلوم به‌کار گیرند.

حسین نوری همدانی / ۲۷ تیر ۱۳۹۷

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

دبلماسی جمهوری اسلامی تلاش خود را

برای آزادی شیخ زکراکی به‌کار بگیرد

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ضمن اعتراض شدید نسبت به رفتار ظالمانه و غیرقانونی دولت نیجریه، اعلام می‌دارد، دولت نیجریه مسئول حفظ جان شیخ زکراکی بوده و باید ضمن پاسخ‌گویی وقایع و اقدامات غیرانسانی خود هرچه سریع‌تر موجبات آزادی و درمان این رهبر مردمی جنبش اسلامی را فراهم نماید.

به گزارش خبرنگاری حوزه، متن بیانیه جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در محکومیت اقدامات غیرانسانی و غیرقانونی دولت نیجریه نسبت به شیخ ابراهیم زکراکی به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

گزارش‌های متعدد منتشرشده از وخامت حال شیخ ابراهیم زکراکی، رهبر جنبش اسلامی نیجریه در زندان، نگرانی‌های دل‌سوزان را در مورد سلامتی ایشان دوچندان نموده است.

دولت و نظامیان نیجریه تحت حمایت‌های آمریکا، رژیم صهیونیستی و آل‌سعود با اقداماتی غیرقانونی و غیرانسانی، مسلمانان بسیاری ازجمله فرزندان شیخ زکراکی را به شهادت رسانده و اکنون در ادامه فشارها و رفتارهای وحشیانه خود در تلاش‌اند تا با مسموم کردن رهبر جنبش اسلامی بر فشارهای خود علیه مسلمانان بیفزایند. در این میان مدعیان بین‌المللی دفاع از حقوق بشر سکوتی مرگ‌آور گرفته‌اند و هیچ اقدامی برای نجات این رهبردینی انجام نمی‌دهند.

جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ضمن اعتراض شدید نسبت به رفتار ظالمانه و غیرقانونی دولت نیجریه اعلام می‌دارد؛ دولت نیجریه مسئول حفظ جان شیخ زکراکی بوده و باید ضمن پاسخ‌گویی وقایع و اقدامات غیرانسانی خود هر چه سریع‌تر موجبات آزادی و درمان این رهبر مردمی جنبش اسلامی را فراهم نماید. هم‌چنین از دبلماسی جمهوری اسلامی ایران مصرا نه می‌خواهیم تمام تلاش خود را برای نجات جان این مجاهد به کار گیرد. والسلام علیکم ورحمه‌الله وبرکاته

محمد یزدی / رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

کانال هفته‌نامه افق حوزه در پیام‌رسان‌های سروش و ایتا

/ofogh_howzah

مدیرحوزه‌های علمیه گفت:

باید با شناسایی وقف‌های موجود در حوزه به جایی برسیم که حوزه‌های علمیه شکوفا شود برای تحقق این امر دنبال شناسایی و تعیین موقوفه‌های حوزه‌های علمیه هستیم. به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی ۲۴تیر در هفتمین اجلاسبه معاونان پژوهش مدارس علمیه که در قم برگزار شد، به طرح چند سؤال از جمله چگونگی روند پژوهش حوزه‌های علمیه در ۴۰ سال اخیر و اختصاص چند بند در منشور حوزه‌ها در چشم‌انداز و نظامات جامع پژوهش به چگونگی وضعیت پژوهش در برنامه ۵ ساله حوزه‌های علمیه پرداخت.

مدیر حوزه‌های علمیه ادامه داد: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه با وجود همه مشکلات، ولی در این مدت با نگاه جهادی فعالیت کرده و این فعالیت‌ها باعث شکل‌گیری اسناد کلان، طرح‌های زیاد و برنامه ۵ ساله در حوزه‌های علمیه شده است.

وی افزود: اکنون بخش‌هایی از این طرح‌ها در حوزه‌های علمیه به اجرا درآمده و بخش‌هایی هم آماده اجرا است. هدف از این طرح‌ها رسیدن به افق ۱۴۱۴ است.

مدیر حوزه‌های علمیه با اشاره به مأموریت‌های معاونت‌های پژوهش در استان‌ها اظهار داشت: در حوزه استانی دو مسئله جهت‌گیری کلان و نظارت به تفویض اختیارات بیشتر و ارتقا و تعالی مدیریت استان‌ها مورد دقت‌نظر و ضرورت مدیریت حوزه‌های علمیه است. این دو مسئله به ۲۰ تا ۳۰ محور بر می‌گردد.

اما معاونت پژوهش مدارس استان‌ها دارای مأموریت‌های کلان و رسالت‌ها و اشرف هوشمندانه بر فرایندهای دیگر و بهره‌گیری از سایر نظامات پژوهشی است.

عضو شورای عالی حوزه گفت: راه تحقق مأموریت دوم که همانا اشرف هوشمندانه بر فرایندهاست، نیازمند به طراحی دقیق، قوانین منسجم، تعامل با آموزش و تولید فکر ایده از سوی معاونان مدارس علمیه استان‌ها است. این باعث می‌شود آموزش و سایر نظامات، پژوهش محور شود.

عضو فقهای شورای نگهبان، بر اهمیت موضوع برگزاری مباحثه و راه‌اندازی گروه‌های علمی از سوی معاونان پژوهشی مدارس استان‌ها تأکید کرد و ادامه داد: گروه‌های علمی دارای رسالت‌های چون آموزش، اخلاق و پژوهش می‌باشند.

مدیر حوزه‌های علمیه افزود: مسئله دیگر راه‌اندازی انجمن‌های علمی، کانون‌های علمی، شورای پژوهش و نمرات پژوهش در استان‌ها از سوی معاونان پژوهشی است.

امام جمعه قم اظهار داشت: موضوع دیگر که باید از سوی معاونان پژوهشی به آن توجه شود، ارتقای علمی اساتید در عرصه پژوهش همراه با برگزاری کارگاه‌های مهارت‌افزایی پژوهشی است.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: موضوع دیگر برگزاری دوره‌های آموزشی و پژوهشی در تابستان است. امسال تعداد طلبه‌ها از ۳ تا ۴ هزار به ۲۰ هزار طلبه در پایگاه‌های تابستانی برای تحصیل و ارتقا رسیده است. هدف

بهره‌گیری از ایام تابستان برای محورهای تحصیل، تهذیب و پژوهش است

وی ادامه داد: موضوع دیگر آمادگی معاونان پژوهشی برای تشکیل گروه و بعدها مراکز پژوهشی، تعیین رشته‌های تخصصی همراه با پایان‌نامه‌ها و انتقال پایان‌نامه‌ها در سطح سه به استان‌ها و توجه به حضور جدی تر استان‌ها در کتاب سال حوزه و ارتباط با مراکز علمی و دانشگاهی است.

مدیر حوزه‌های علمیه افزود: از دیگر پروژه‌ها رتبه‌بندی پژوهشی پژوهشگران حوزوی، رتبه‌بندی مراکز و مدارس پژوهشی است.

وی با اشاره به موضوع موفقات در حوزه‌های علمیه افزود: اگر وقف‌های حوزه به‌صورت دقیق شناسایی شود، حوزه در همه موارد می‌تواند مستقل شود.

امام جمعه قم اظهار داشت: باید با شناسایی وقف‌های موجود در حوزه به‌جایی برسیم که حوزه‌های علمیه شکوفا شود، برای تحقق این امر دنبال شناسایی و تعیین موقوفه‌های حوزه‌های علمیه هستیم.

۶ هزار پژوهشگر در حوزه علمیه فعالند

مدیر دفتر مراکز و امور پژوهشی حوزه‌های علمیه هم در این اجلاسبه گفت: دفتر مراکز و امور پژوهشی حوزه‌های علمیه در بخش‌هایی مانند برنامه‌ریزی برای امور کلان در موضوعات نشریات در حوزه دین، علمی و پژوهشی، کتابخانه‌ها شامل توزیع و تأمین

از سوی مدیر حوزه‌های علمیه صورت گرفت

تبیین مأموریت معاونت‌های پژوهشی مدیریت‌های استانی

تجهیزات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری؛ پایان‌نامه‌ها؛ مراکز پژوهشی در حال فعالیت است.

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی افزود: در حال حاضر در حوزه علمیه قم ۱۸۰ مرکز پژوهشی وجود دارد که ۱۴۰ مرکز آن فعال می‌باشند.

وی بیان داشت: طرح رتبه‌بندی مراکز حوزوی و پژوهشی از جمله برنامه‌هایی است که تعیین شده و به زودی اجرایی شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی گفت: این دفتر دنبال اجرای سیاست گسترش مرکز پژوهشی حوزوی در مناطق خاصی از مدیریت مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها است.

وی بیان داشت: بخش دیگر حوزه فعالیت این دفتر در موضوع امور پژوهشگران است. هم‌اکنون ۶ هزار پژوهشگر در حوزه علمیه وجود دارد. از این تعداد ۳ هزار پژوهشگر دارای پرونده مشخص می‌باشند.

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی گفت: یکی دیگر از فعالیت‌ها دادن کمک هزینه پژوهشی به پژوهشگران است. این موضوع قرار است با شناسایی افراد از مهرامسال آغاز شود.

مدیر دفتر مراکز و امور پژوهشی حوزه‌های علمیه افزود: از دیگر طرح‌ها، استفاده از سهم ۴ درصدی نظام برای پژوهشگران در حوزه‌های علمیه است.

نگاه حاشیه‌ای به پژوهش در حوزه برداشته شود

بر اساس این گزارش، حجج اسلام اسماعیلی معاون پژوهش حوزه علمیه کاشان، بستیمی معاون پژوهش حوزه علمیه ایلام، پناه معاون پژوهش حوزه علمیه لرستان، رستم‌پور معاون پژوهش حوزه علمیه خوزستان و پورهادی معاون پژوهش حوزه علمیه اراک نیز در این اجلاسبه، ضمن بیان نکات خود درباره بهبود روند پژوهش در حوزه‌های علمیه، نگاه حاشیه‌ای به پژوهش را آسیب‌زا دانستند.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران مطرح کرد

تربیت ۵۰۰ استاد تفسیر قرآن در حوزه‌های علمیه خواهران

این روش بر اساس شیوه‌های تدریسی قرآن کریم توسط پیامبراکرم ﷺ انتخاب شده است.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران با بیان این‌که در شیوه نگارش درس و تدریس قرآن کریم باید رویکرد تربیتی و تحولی داشته باشیم، عنوان کرد: در گذشته تدریس تفسیر قرآن در حوزه‌های علمیه خواهران مشروط به داشتن مدرک تخصصی تفسیر نبود و این امر، به جایگاه علمی ما لطمه می‌زد؛ اما امروز تنها، کسانی که دوره سطح سه تفسیر قرآن، کارگاه‌های مهارتی قرآنی و دوره‌های مهارت‌های بیان تفسیر را گذرانده باشند، می‌توانند دروس تخصصی

خواهران طلبه ایجاد کند، خاطرنشان کرد: قرآن کریم یکی از اصلی‌ترین منابع ماست و حدود ۲۲ واحد از مجموع واحدهای درسی حوزه‌های علمیه خواهران مربوط به مسایل قرآنی است و باید تلاش کنیم تا طلاب بیش‌از پیش، از معارف قرآن بهره‌مند شوند.

وی به تشریح رویکرد جدید حوزه علمیه خواهران در آموزش قرآن کریم پرداخت و گفت: در این روش طلبه حدود دو تا سه سال، روزانه یک ساعت تعدادی از آیات قرآن را می‌خواند و استاد نیز بی‌زیرامون مباحث علمی، قرائت، تجوید و معارف آن آیات توضیحاتی ارائه می‌دهد.

رئیس جامعه‌المصطفی‌العالمیه مطرح کرد

ضرورت تأسیس مراکز تقریب‌محور در جهان اسلام

خاطرنشان کرد: اتحادیه علمای مقاومت و زنان مسلمان، از قدیمی‌ترین اتحادیه‌های جهانی تقریب به شمار می‌رود.

معاون اجتماعی مجمع مذاهب اسلامی با بیان این‌که کنفرانس وحدت، برآیند فعالیت تشکیلاتی جمعیت‌های تقریبی است، یادآور شد: اجرای راهبرد دیپلماسی وحدت، از اقداماتی است که با همکاری جامعه‌المصطفی‌العالمیه و دانش‌آموختگان آن شکل گرفته است.

هم‌چنین انواری، رئیس هیئت مدیره اتحادیه خیرین در ادامه این نشست، ضمن تأکید بر اهمیت ایجاد و تقویت ارتباط اتحادیه خیرین و خیریه‌های جهان اسلام، با بیان این‌که این امر، همان گسترش دیپلماسی‌های حمایتی است، یادآور شد: اتصال کمک‌های مادی و معنوی خیرین جهان اسلام، در تقویت زیرساخت‌های وحدت‌آفرین نقش بسزایی خواهد داشت.

رئیس هیئت مدیره اتحادیه خیرین، به فراهم بودن زمینه‌های همکاری در عرصه‌های انسان‌دوستانه اشاره نمود و یادآور شد: امیدواریم بتوانیم از ظرفیت‌های جامعه‌المصطفی‌العالمیه در آموزش هسته‌های حمایتی خیرین حداکثر استفاده را داشته باشیم.

آیت‌الله‌العظمی جوادی‌آملی

معارف عمیق امام رضا علیه‌السلام احیا شود

این مرجع تقلید گفتند: جریان معارف امام رضا علیه‌السلام نسبت به کل عالم اثر دارد، لذا این معارف عمیق را باید احیا کرد.

به گزارش خبرگزاری شفقنا، حضرت آیت‌الله جوادی آملی، ۳۰تیر در دیدار تولیت آستان قدس رضوی در مشهدمقدس، به تأثیر عمیق برکات معنوی امام هشتم علیه‌السلام اشاره کردند و بیان داشتند:

ایران در ابتدا توسط سقیفه فتح شد و غدیر سهمی در فتح ایران نداشت، لذا اجداد ما در ابتدا غدیر را نمی‌شناختند، اما وقتی امام هشتم علیه‌السلام به‌عنوان یک قطب فرهنگی وارد ایران شدند، به برکت قدرت شعاع معنوی ایشان و حضور سایر سادات و امام‌زادگان به‌تبع حضور این امام بزرگوار، این کشور با غدیر آشنا شد. بنابراین ما و پدران ما و اجداد ما با تمام وجود و به‌معنای حقیقی کلمه، بدهکار وجود مبارک حضرت هستیم و حیثیت و شرافت ما به ایشان وابسته است.

ایشان در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشتند: دوره حیات حضرت رضا علیه‌السلام مصادف بود با ورود علوم مختلف از شرق و غرب عالم، لکن حضرت با ورود علوم دیگر مخالفت نکرد بلکه آن‌ها را به مباحثه و تحلی‌ی علوی فراخواندند.

معظوله تصریح کردند: آستان قدس رضوی به لطف الهی این

توان را دارد که حرف جهانی بزند و برای همه جهان پیام داشته باشد، چراکه جریان معارف امام رضا علیه‌السلام نسبت به کل عالم اثر دارد، لذا این معارف عمیق را باید احیا کرد که امیدواریم این معارف به‌دست حجت‌الاسلام والمسلمین مروی تولیت آستان قدس رضوی احیا و گسترش یابد. در این راستا باید در نشر معارف حضرت بیش‌از گذشته سرمایه‌گذاری کرد.

این مرجع تقلید تأکید کردند: اصرار و تلاش انمه ما این بوده است که مسایل اعتقاد و کلامی از جمله مسئله توحید و امامت را در قالب دعا و ادعیه به ما معرفی کنند. لذا امام معصوم علیه‌السلام می‌فرماید بعداز هر نماز این دعای عمیق علمی را بخوانید که «اللهم عرفنی نفسک فانک ان لم تعرفنی نفسک لم اعرف نبیک»؛ پروردگارا! خودت را به من بشناسان، زیرا اگر خودت را به من نشناسانی، پیامبر تو را نخواهم شناخت. «اللهم عرفنی رسولک فانک ان لم تعرفنی رسولک لم اعرف حجتک»؛ پروردگارا! پیامبر خود را به من بشناسان، زیرا اگر رسول خود را به من نشناسانی، حجت تو را نخواهم شناخت. منظور امام معصوم علیه‌السلام این است که امامت و ولایت یک مسئله زمینی نیست و امام منصوب از طرف خداست و تا مستخلف عنه را نشناسیم، خلیفه را نیز نخواهیم شناخت.

بر اساس این گزارش در ابتدای این دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین مروی تولیت آستان قدس رضوی، ضمن خوشامدگویی به حضرت آیت‌الله جوادی آملی، گزارشی از فعالیت‌های فرهنگی آستان قدس را خدمت ایشان ارائه کرد.

در قم برگزار می‌شود

همایش «بیانیه گام دوم انقلاب

اسلامی و تمدن نوین اسلامی»

همایش بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی و تمدن نوین اسلامی به همت پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی در دهه فجرامسال در قم برگزار می‌شود.

به گزارش خبرگزاری حوزه، مدیرکل حوزه ریاست دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۳۰تیر در نشست خبری که با موضوع «بیانیه گام دوم انقلاب و تمدن نوین اسلامی» در سالن غدیر قم برگزار شد، گفت: در ۲۲ بهمن سال گذشته به–دلیل ورود انقلاب به چلهمین سال پیروزی، رهبر انقلاب سند راهبردی را برای جامعه ارائه کردند. به‌دلیل پیچیدگی این سند لازم است اهداف آن و بخش‌های آن تبیین شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین علی اصغرثنائی ادامه داد: در همین رابطه در کنار سایر دستگاه‌ها، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، برای تبیین بهتر این بیانیه وارد میدان شده است. دبیر اجرایی این همایش با بیان این‌که در همین رابطه تصمیم گرفته شده، همایشی هم با حضور علما، اندیشمندان با محورهای مشخص برگزار شود، تصریح کرد: محورهای همایش تحلیل بیانیه گام دوم با رویکرد تمدنی؛ جیستی، چرایی و چگونگی تحقق بیانیه گام دوم؛ تحلیل تجربه و دستاوردهای جمهوری اسلامی در توصیه‌های ۷گانه بیانیه و ارزیابی وضع کنونی آن‌ها و بخش ویژه همایش نهادهای عملی و بیانیه گام دوم با تأکید بر نقش نسل جوان است.

حجت‌الاسلام والمسلمین ثنائی گفت: از جمله اهداف این همایش، تبیین اهداف بیانیه، گفت‌وتمان‌سازی، جریان‌سازی و روشنگری منشور انقلاب در بین جوانان و حرکت نهادهای علمی کشور به‌منظور تحقق بخشیدن به بیانیه گام دوم برای حرکت به‌سوی تمدن نوین اسلامی است.

مدیر کل حوزه ریاست دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم خاطرنشان کرد: این همایش در دهه فجر امسال در قم برگزار می‌شود و پایان دریافت مقالات تا ۳۰مهر خواهد بود. علاقه‌مندان تا پایان مهرسال جاری می‌توانند آثار خود را به دبیرخانه‌ای همایش، واقع در طبقه ۴ پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی دفتر تبلیغات اسلامی، حوزه ریاست ارسال نمایند.

گفتنی است، در ادامه این نشست، از آدرس سایت همایش Gaam2.dte.ir رونمایی شد.

پرس و جو

شبیه دوم: هدف از فلسفه جلوگیری مردم از مراجعه به کتاب و سنت

می‌گویند: اصول فلسفی و عقلی میان مردم رواج داده شد تا آن‌ها را از پیروی کتاب و سنت بازداشته و مانعی در رجوع مردم به انمه اهل‌بیت علیهم‌السلام قرار دهد. بنابراین واجب است که از فلسفه و تفکر عقلی و منطقی دوری نمود.

این سخن دارای اشکالاتی است:

اولاً، این بیان ادعایی بدون دلیل است. اشتغال مسلمانان به علم کلام برای دفاع از کتاب و سنت بوده است. اگر ارتباط مسلمانان با دیگر ادیان و امت‌های مختلف و انتشار شبهات آن‌ها در جامعه اسلامی نبود هیچ انگیزه‌ای در تدوین کلام پدید نمی‌آمد. پس پیدا شدن علم کلام برای دفاع از آموزه‌های دینی در برابر شبهات و سوالات بوده است. نظیر همین شبهه در مورد قرآنت‌هایی که از قرآن شکل گرفته وجود دارد؛ چنین گفته می‌شود که ترویج قرآنت‌های متعدد بدین منظور بوده است تا مردم را از مراجعه به اهل‌بیت^{علیهم‌؟} باز دارد.

در پاسخ به این شبهه، می‌توان گفت: تعدد قرآنت‌های قرآن قطعاً باطل است چرا که قرآن از منبع واحدی نازل گشته است پس بنابراین برای قرآن تنها یک قرآنت وجود دارد. اختلافی که به‌وجود آمده است از سوی قاریان قرآن است. با این حال وجود تعدد در قرآنت‌ها به‌منظور بستن راه اهل‌بیت علیهم‌السلام نبوده است بلکه سبب یا اسبابی وجود دارد که وضعیت آن را در کتابی مستقل با عنوان «منیة الطالبین، بخش مقدمه، جزء اول» توضیح داده‌ایم.

حتی اگر فرض کنیم که دشمنان اهل‌بیت^{علیهم‌؟}این علم را به‌منظور تضعیف اهل‌بیت و بستن راه امامت به کار گرفته باشند، این امر دلیلی بر بطلان آن علم نخواهد بود. کار باطل مسدود نمودن باب اهل‌بیت^{علیهم‌؟} است که ممکن است از هر ابزاری صورت بگیرد حتی با اشتغال به علمی صحیح. علامه طباطبائی رحمته‌الله می‌فرماید: استدلال کننده به این نکته توجه نمی‌کند که تاسیس یا تدوین یک طریقه، ربطی به فرض فاسد مؤسس ندارد، ممکن است شخصی برای به‌دست آوردن یک هدف فاسد، راهی را احداث کند اما راه خوبی را ساخته باشد هرچند غرضش فاسد و بد باشد، شمشیر فی نفسه چیز خوبی است؛ زیرا وسیله دفاع است، ولی ممکن است شخصی شمشیر را برای کشتن یک مظلوم ساخته باشد؛ هم‌چنین دین خدا که بزرگ‌ترین نعمت خدا است و بسیار خوب است ولی ممکن است فردی این دین را در راه بدام انداختن متدینین بکار ببرد، یعنی در بین مردمی متدین اظهار دیانت کند تا آنان به وی اعتماد کنند و آنگاه کلاه سرشان بگذارند.

شبیه سوم: حاکمیت عقل بر خداوند

متکلمان چنان در عظمت و بزرگی عقل غلو می‌کنند که حتی آن را حاکم بر شرع قرار داده و در حالت تعارض، آن را مقدم بر شرع می‌پندارند. تا جایی که برخی معتقدند بر اساس عقل، انجام اموری را بر خداوند واجب بوده و انجام اموری برای او ممنوع است.

این سخن از قوی‌ترین شبهاتی است که مخالفان فلسفه با استفاده از آن، ذهن‌های ساده را فریب می‌دهند و مدعی می‌شوند که فلاسفه و متکلمان به‌ویژه مکتب عدلیه، نظرات خود را بر خداوند سبحان تحمیل می‌کنند. برای این‌که این شبهه برطرف گردان‌را به‌گونه‌ای پاسخ می‌دهیم که از ریشه‌بندین خاطر است که این قوه مربوط به شناخت امری است که به درک واقعیات می‌پردازد، به عقل نظری و عقل عملی تقسیم کرده‌اند. و این تقسیم به اعتبار چیزی است که مورد درک واقع می‌شود.

قارابی، عقل، نظری چیزی است که انسان به‌وسیله آن اموری را که شأنیت دانستن دارد، می‌داند. و عقل عملی آن است که به‌وسیله آن به اموری آگاهی یابد که شأنیت انجام گرفتن با اراده آدمی را دارد.

ابن سینا در اشارات می‌گوید: علت نام‌گذاری قوه‌ای در انسان به عقل عملی بدین خاطر است که این قوه مربوط به شناخت امری است که باید انجام گیرد و عقل نظری در مقابل آن قرار می‌گیرد.

با توجه به این‌که ادراک کننده در هر دو قوه واحد است، می‌توان این تعریف روشن از این دو قوه ادراکی را ارائه کرد: زمانی که ضرورت عمل به چیزی یا لزوم ترک کاری توسط عقل درک می‌شود عقل عملی خواهد بود هم‌چون ادراک خوب بودن عدالت و ضرورت عمل بر اساس آن و زشتی ظلم و لزوم اجتناب از آن. اما وقتی عقل، امری را درک می‌کند که متعلق به عمل نیست و به خودی خود مطلوب است مانند این‌که خدا موجود است؛ خدا یگانه است، یا صفات او عین ذات اوست، در این صورت عقل نظری نامیده می‌شود. بنابراین کار هر دو عقل، تعقل است اما عقل نظری، تعقل چیزی که دانستنی است و عقل نظری تعقل چیزی که عمل کردنی است.

حکیم سبزواری این مطلب را مورد اشاره قرار داده است که هر دو عقل نیرویی برای یک نفس هستند: «برای نفس دو نیرو وجود دارد: عقل نظری و عملی» (للفنن قوتان: عقل نظری و عملی، این تشأ‌فعبتر)

حال که این مطلب روشن شد می‌گوییم: این‌که عقل حکم می‌کند عدالت خوب است و باید بر اساس آن رفتار کرد و ظلم زشت بوده و دوری از آن واجب است، حکمی عمومی است که هم موجود ممکن و هم موجود واجب را در بر می‌گیرد، چراکه موضوع از دیدگاه عقل، خود عدالت است از هر فاعلی که باشد و ظلم نیز همین‌طور است، از هر فاعلی که سر بزند زشت خواهد بود چه موجود ممکن و چه موجود واجب الوجود. به عبارت دیگر، از موضوعی که مد نظر عقل است، عدل و ظلم بدون در نظر گرفتن هرگونه ویژگی دیگری است؛ در این صورت حکم آن‌ها میان فاعل‌های مختلف تفاوتی نخواهد داشت.

پس وقتی عمومیت حکم عقل، خداوند را نیز شامل می‌شود به این معنا نیست که حکمی علیه او صادر شده است. بلکه به این معناست که عقل، این حکم را از طریق اوصاف خداوند کشف می‌کند چراکه او عادل است و ظلم نمی‌کند.

توضیح مطلب چنین است که وقتی ظالمی مرتکب ظلمی می‌شود؛ کار ظالمانه او یا ریشه در جهل و عدم شناخت از او زشتی ظلم دارد و یا به‌خاطر نیازی است که به این کار ظالمانه دارد. خداوند کامل مطلق بوده و این دو امر (جهل و نیاز) در او وجود ندارد پس او به‌طور یقین، همواره عدالت می‌ورزد و از ظلم دوری می‌کند.

البته چنین حکمی از سوی عقل به معنای سلب قدرت خداوند از دو طرف نیست. بلکه خداوند در عین قدرتی که برای هر دو امر دارد اما چون حکیم بوده و به زشتی ظلم آگاه است و از ظلم کردن بی‌نیاز می‌باشد بنابراین مرتکب ظلمی نمی‌شود. پس حکم عقل بر این‌که خداوند عادل بوده و ظلم نمی‌کند حکمی است که از واقعیت و صفات او کشف می‌شود.

پنج درسی که از امام علی علیه‌السلام باید آموخت

آیت‌الله محقق کابلی رحمته‌الله

حضرت علی علیه‌السلام در حکمت ۸۲ نهج‌البلاغه، می‌فرماید: شما را به پنج چیز سفارش می‌کنم که اگر برای آن‌ها شتران را پر شتاب برانید و رنج سفر را تحمل کنید سزاوار است:
« **لَا يَرْجُونَ أَحَدًا مِنْكُمْ إِلَّا رِيَّةً، وَلَا يَخَافُونَ إِلَّا ذَنْبَهُ، وَلَا يَسْتَحْيِينَنَّ أَحَدًا مِنْكُمْ إِذَا سئِلَ عَمَّا لَا يَعْلَمُ أَنْ يَقُولَ: لَا أَعْلَمُ، وَلَا يَسْتَحْيِينَنَّ أَحَدًا إِذَا لَمْ يَعْلَمْ الشَّيْءَ أَنْ يَتَعَلَّمَهُ. و** عليكُم بالَصَّبْرِ فَإِنَّ الصَّبْرَ مِنَ الْإِيمَانِ كَالرَّأْسِ مِنَ الْجَسَدِ...»

۱. امید فقط به خدا

اولین چیزی که حضرت وصیت کرد این بود که کسی از شما به غیر از خدا به کسی دیگر امید نداشته باشید. یعنی شما زمینه خود را به خدا درست کنید، وقتی این زمینه را درست کردید کار شما کلاً درست می‌شود. انسان باید کسی را که هیچ‌گونه ضعف و نقصی ندارد به‌عنوان پشتبیمان خود قرار دهد. این یک مقدمه. مقدمه دیگر این‌که اگر انسان با کسی که هیچ‌گونه مودّت و دوستی ندارد، و بیگانه محض است، هیچ گونه امید برای کمک از او نباید داشته باشد. با توجه به این دو مقدمه اگر می‌خواهید امید به خدا داشته باشید، اول زمینه را باید درست کنید، زمینه وقتی درست می‌شود که عبدالله شوید، وقتی بنده خدا می‌شوید که بنده غیرخدا، مثل شیطان و هوای نفس و ... نباشید.

«**لَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ**» (بسی ۶۰) همین که از جاده حق انحراف پیدا کردید بنده شیطان می‌باشید ولو در ظاهر شما شیطان را لعن هم کنید چون هیچ‌کس نمی‌گوید من شیطان را می‌پرستم مگر شیطان پرست باشد. اگر انسان از جاده حق منحرف شد، این انحراف به‌واسطه وسوسوس شیطانی و هوای نفس است که این عبادت شیطان می‌باشد.

پس انسان باید در جاده حق استقامت داشته باشد تا بنده خدا شود.وقتی بنده خدا شد از هیچ کسی غیر از خداوند امید ندارد. امیرالمومنین علیه‌السلام می‌فرماید:«لا یرجون احد منکم الا یربه» وقتی امید شما فقط بر خداوند بود او فیاض مطلق است فیض ورحمتش حد و اندازه ندارد و اکرام و انعامش لاینتهای است.

۲. خوف از گناه

وصیت دوم امیرالمومنین علیه‌السلام: « **وَلَا يَخَافُونَ إِلَّا ذَنْبَهُ...**» از هیچ چیزی ترس نداشته باشید جز از گناه خود. خداوند به کسی ظلم نمی‌کند و گناه است که باعث فلاکت‌ها و مصیبت‌های انسان می‌شود. «ما اصابکم من مصیبه، فیماکسبت ایدیکم» (شوری ۲۶) هر مصیبتی که به شما می‌رسد به خاطر اعمالی است که انجام داده‌اید. «ظهر شما فاطر بر خداوند بود او فیاض مطلق است ایدی الناس» (۴۷/م) فساد در خشکی و دریا به‌واسطه اعمالی که به‌دست خود مردم به‌وجود آمده است، ظاهر می‌شود.

در دعای کمیل می‌خوانیم: «**اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَهْتِكُ الْعِصْمَ**» خدایا گناهانی که عصمت و آبروی ما را در دنیا می‌برد ببخش. اگر کسی گناهی انجام می‌دهد و آبرویش در جامعه می‌رود، نباید مورد سرزنش دیگران قرار گیرد. حدیثی است که: نباید گناهکار را مورد شتمات قرار بدهید و بگویید: فلانی آن‌طور بود و این‌طور بود و آبرویش رفت. روایت می‌گوید: این فردی که مورد شتمات قرار می‌دهد روزی خودش به آن مصیبت گرفتار می‌شود. فرق بین عادل و غیر عادل در این است که عادل اولاً مواظبت می‌کند که گناه نکند و اگر گناه کرد فوراً پشیمان می‌شود، و توبه می‌کند و این گناه خنثی می‌شود، اما غیر عادل توبه نمی‌کند و عنان خود را به‌دست شیطان و نفس اماره می‌دهد. این کس قبل از آخرت در همین دنیا متفضح می‌شود.

۳. از سوال کردن میا نکتند

مطلب سوم که حضرت به‌عنوان وصیت فرمودند این بود که: « **وَلَا يَسْتَحْيِينَنَّ أَحَدًا إِذَا سئِلَ عَمَّا لَا يَعْلَمُ أَنْ يَقُولَ...**» اگر انسان جاهل است نباید از تعلیم و یاد گرفتن حیا کند و فوراً باید برود از کسی که می‌داند، مسائل خود را سوال کند و یاد بگیرد. اما در این دوره و زمان کسانی هستند که از تعلیم و یاد گرفتن حیا دارند، و عارشان می‌آید. می‌گویند: من از فلانی یاد بگیرم؟! می‌بیند که بعضی از درس‌ها برایش مفید است ولی می‌گوید آن فلانی که این درس را می‌گوید آدم معنوع و معروفی نیست لذا در درس او حضور پیدا نمی‌کند، اشخاص از خود راضی می‌گویند درس فلان کس خوب است و مفید است ولی شخصیت من ایجاب نمی‌کند که به درس او حاضر شوم، این کس برخلاف وصیت امیرالمومنین علیه‌السلام عمل می‌کند.

۴. از گفتن نمی‌دانم حیا نکتند

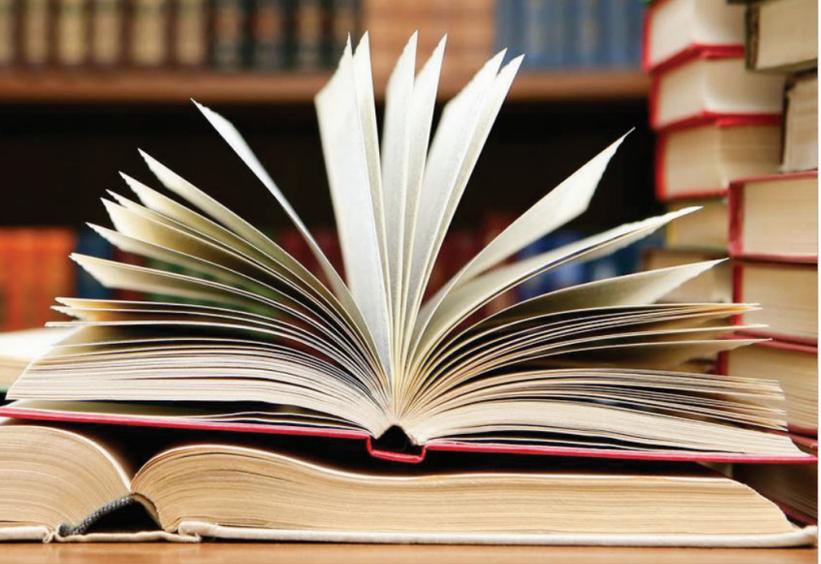
حضرت علیه‌السلام در توصیه چهارم می‌فرمایند: « **وَلَا يَسْتَحْيِينَنَّ أَحَدًا إِذَا لَمْ يَعْلَمِ الشَّيْءَ أَنْ يَتَعَلَّمَهُ...**» اگر کسی از شما چیزی پرسید و اگر شما نمی‌دانستید بگویید که نمی‌دانم از این‌که بگویی نمی‌دانم حیا نکن. یکی از مواردی که همیشه ما و شما مورد امتحان قرار می‌گیریم این است، اگر ندانستی بگو نمی‌دانم، فکر نکن که، خوب من بیست سال خواندم چطور بگویم نمی‌دانم، اگر بگویم نمی‌دانم آبرویم پیش این فرد می‌رود.

امام علیه‌السلام می‌فرمایند: اگر نمی‌دانی، بگو نمی‌دانم این دستور خداوند است، اگر کسی دستور خدا را در نظر بگیرد، خداوند کریم است، ذوالجلال و الاکرام است، کسری که در پیش آن جاهل پیدا شده جبران می‌کند. اگر گفت من نمی‌دانم مقدار کسری در پیش آن جاهل پیدا می‌شود و در نظر سائل پایین می‌آید، خداوند این تنزل و کسر را از جای دیگر جبران می‌کند.

۵. ارزش صبر

وصیت پنجم امام علیه‌السلام: « **وَبِالصَّبْرِ، فَإِنَّ الصَّبْرَ مِنَ الْإِيمَانِ كَالرَّأْسِ مِنَ الْجَسَدِ...**» شخص با ایمان درمقابل گناه‌ومصیبت و شهوات نفسانی استقامت دارد، اما اگر در آن‌ها استقامت نداشته باشد، مثل کسی است که سر ندارد، همانطوری که بدن بدون سری بی ارزش است، ایمان بدون صبر و استقامت هم بی ارزش است. پس ارزش ایمان به صبر است.

نقد و بررسی آراء و اندیشه‌های معترضان فلسفه به قلم آیت‌الله‌العظمی سبحانی

نقد و بررسی آراء و اندیشه‌های معترضان فلسفه به قلم آیت‌الله‌العظمی سبحانی

معترضان فلسفه برای اثبات مدعای خود

چه ادله‌ای ارائه می‌دهند؟

بخش دوم

آن‌چه در ادامه می‌آید پاسخ به شبهه دوم، سوم و چهارم از سلسله مباحث«نقد و بررسی آراء و اندیشه‌های معترضان به فلسفه از سوی آیت‌الله‌العظمی سبحانی»حت عنوان «الدراسات الفلسفه بین الرفض و القبول؛ بحث موضوعی حول موقف المؤیدین للدراسات الفلسفیه فی حقل المعارف الدینیة، و موقف الرافضین لها.» می‌باشد که تقدیم خوانندگان ارجمند می‌شود.

شکی نیست که معجزه دلیلی عقلی و برهانی محکم بر صدق ادعای پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم است. چرا که اعجاز به معنای وجود قدرتی خارق عادت است تا ادعای نبوت را اثبات کند. پس اگر پیامبر در دعوت خود صادق باشد اشکالی مطرح نخواهد بود. اما اگر اهل دروغ باشد این سؤال مطرح می‌شود که خداوند سبحان شخصی دروغگو را برای گمراه ساختن مردم، توانا ساخته و به او قدرت خاصی برای ادعای نبوت داده است. عقل محکم و استوار انجام چنین کاری را از سوی خداوند انکار می‌کند، پس خداوند تنها قادر به انجام چنین کاری است و این درست است اما هرگز چنین کاری را انجام نمی‌دهد.

این برهان نیازمند قبول حسن و قبح عقلی است. اما اگر عقل چنین قضاوتی نکرده باشد و این احتمال وجود داشته باشد که بگوییم خداوند ممکن است چنین کار قبیحی را انجام دهد، در این صورت با معجزه نمی‌توان راستگویی پیامبر در ادعای نبوت به اثبات برساند.

توضیح مطلب این است بر اساس حسن و قبح عقلی، خدا نباید شخصی دروغگو را دارای قدرتی خارق عادت بگرداند تا مردم را فریب داده و ادعای نبوت کند. مخالفان حسن و قبح عقلی به این اشکال دچار هستند که صدق مدعی نبوت را چگونه با معجزه اثبات خواهند کرد؟ به تعبیر دیگر اگر حسن و قبح، عقلی نباشد و هر چه خداوند انجام می‌دهد خوب باشد در این صورت اگر خداوند قدرت معجزه را به فردی اهل دروغ عطا کند قبیح نخواهد بود. در نتیجه ملاکی برای اثبات صدق پیامبران در ادعای نبوت‌شان وجود نخواهد داشت.

شبیه چهارم: ناسازگاری پذیرش علل طبیعی با توحید در خالقیت و ربوبیت

از دیدگاه آن‌ها توحید خالص در این بیت از شعر تبیین شده است:
و من یقل بالطبع و أو بالعلّة
فذاک کفر عند اهل الملة
هر کس علت و طبیعی را برای اشیاء قائل شود از دیدگاه دین دچار کفر است.

آن‌ها می‌گویند: معنای سخن خداوند که فرمود: «هل من خالق غیر الله» انکار اسباب و مسببات در ظاهر هستی است. در عالم هستی تنها یک سبب و علت وجود دارد که خداوند سبحان می‌باشد. هیچ چیزی نمی‌تواند بدون اذن خداوند و قدرت او در چیزی تأثیر گذارد. این‌که گفته شود سرما مقتضای طبیعت آب بوده و حرارت و گرما مقتضای طبع آتش است از دیدگاه اهل شریعت کفر است. هم‌چنان‌که اگر گفته شود آتش موجب سوختن است کفر و الحاد می‌باشد. و این است که شعر ذکر شده در دانشگاه الازهر مورد تدریس قرار می‌گیرد و بر این اساس، یادگیری کلام و فلسفه در این دانشگاه مورد انکار است. چراکه این علوم مبتنی بر اعتقاد به‌وجود نظام اسباب و مسببات در هستی است.

در جواب این سخن می‌گوییم: پذیرش رابطه میان ظاهر هستی هیچ‌گونه تضادی با خالقیت و ربوبیت ندارد. چرا که تأثیر بخشی از ظاهر هستی در بخشی دیگر تنها با اراده و قدرت و یاری خداوند صورت می‌گیرد نه به‌صورت مستقل از اراده او. و چنین سخنی مخالفتی با هیچ کدام از مراحل توحید ندارد.

موجودات و مخلوقات خداوند هم‌چنان‌که وجود خودشان را از اراده الاهی می‌گیرند نقش و تأثیر خودشان در هستی را نیز از او دریافت می‌کنند. با این حال چرا باید تأثیر و تأثر میان مخلوقات مخالف توحید خالقیت و ربوبیت باشد؟

به عبارت دیگر، خداوند سبحان سنت‌هایی را در عالم هستی ایجاد کرده است. از جمله سنت‌های او این است که جهان را بر اساس سلسله‌ای از اسباب و مسببات شکل داده و همه ظواهر طبیعی را با علت و سبب مادی به همدیگر وابسته نموده است. پس نظام هستی دارای وجودی امکانی است که قوام خود را از وجود خداوند می‌گیرد همان‌طور که تأثیر برخی از امور نظام هستی در برخی دیگر نیز با اراده خداوند است.

^[1] ادامه در صفحه ۶

ه به عقیده شما چه ضرورت‌هایی برای بحث گفت‌وگوی میان ادیان و مذاهب در حوزه علمیه در فضای بین‌الملل وجود دارد؟

• بی‌شک امروز موضوع ادیان و مذاهب می‌تواند از موضوعات مهم در عرصه بین‌الملل باشد و مناسب است در ابعاد مختلف این موضوع بررسی‌های دقیقی صورت بگیرد. اما در پاسخ سؤال، توجه به چند نکته ضروری را لازم می‌دانم؛ اول این‌که این واقعیت را باید بپذیریم بیش از ۶ میلیارد جمعیت در دنیا مسلمان نیستند و دوم این‌که تقریباً مسلمانان در همه جای دنیا زندگی می‌کنند و ناچاراً باید با پیروان دیگر ادیان تعامل داشته باشند. سوم این‌که این تعامل می‌تواند یک فرصت و نه تهدید باشد برای مسلمانان و خصوصاً برای علمای اسلام که دین جاودانه و آخرین کتاب آسمانی وحی الهی را درست، عمیق و جامع معرفی کنند. ضمن آن‌که می‌توانند با عقاید و افکار آن‌ها هم آشنا شوند و بالطبع این بهترین فرصت خواهد بود تا از طریق گفت‌وگو با همه هجده‌ها علیه اسلام این دین خاتم به‌درستی در دنیا معرفی شود. از این منظر اگر به موضوع گفت‌وگو توجه شود درک بسیاری از این مسایل در این موضوع را تسهیل می‌نماید.

البته بسیار روشن است که با توجه به مشترکات میان ادیان ابراهیمی فرصت تعامل بیشتر وجود دارد. در عین حال که به نظر می‌رسد با ادیان بشری‌الحدوث هم که پیروان فراوانی دارند، باید گفت‌وگو کرد و با منطق قوی اسلام اهل بیته علیهم‌السلام به معرفی عمیق آن پرداخت. و این مهم‌ترین رسالت دینی و الهی حوزویان و عالمان و اندیشمندان دین است.

ما باید بپذیریم که امروز با انسان‌هایی مواجه‌ام که هیچ دینی از ادیان ابراهیمی را به هر دلیلی نپذیرفتند. با توجه به نکته‌هایی که اشاره شد به نظر می‌رسد می‌توان از مهم‌ترین دستاوردهای انقلاب اسلامی را ورود در عرصه بین‌الملل در بخش گفت‌وگوی بین ادیان و مذاهب دانست.

از ضرورت‌های دیگر برای جدی گرفتن گفت‌وگوی میان ادیان و مذاهب، حضور رهبران دینی دنیا برای جلوگیری از خشونت، جنگ و خون‌ریزی است، زیرا حاکمیت استکبار حتی گاهی با استفاده ابزاری از دین برای ترویج خشونت بهره می‌گیرد و جهان را در التهاب، ترس و وحشت می‌اندازد؛ می‌توان با توجه به معنویت‌گرایی که در ادیان ابراهیمی و خصوصاً اسلام وجود دارد با پدیده‌های شوم جریان‌های افراطی و تکفیری که در ادیان و مذاهب مختلف وجود دارد، مبارزه کرد و جلوی استفاده ابزاری از دین را گرفت. نمونه آشکار استفاده ابزاری و مدیریت استکبار جهانی از دین پدیده‌های طالبانی و داعشی بوده است؛ ولی به نتیجه‌ای که طراحی کرده بودند نرسیدند و خوشبختانه عقلانیت و معنویت و عدالت اسلام اهل بیته علیهم‌السلام آوازه‌اش در حال فراگیری است و به همین جهت مسئولیت علمای اسلام روز به روز سنگین‌تر می‌شود. حوزه‌های علمیه خصوصاً حوزه علمیه قم با توجه به رسالتی که بر عهده دارند می‌توانند بخش محتوایی گفت‌وگوی میان ادیان و مذاهب را مدیریت و رهبری کنند. از این رو به نظر می‌رسد بیش از هر زمانی جامعه امروز به توسعه و تقویت گفت‌وگوی بین ادیان باید اهتمام بورزد و بستر تعارف و شناخت یکدیگر، تفاهم و هم‌افزایی را فراهم سازد.

• چه راهکارهای عملی برای بهبود بخشیدن به وضعیت گفت‌وگوی بین ادیان و مذاهب می‌توان ترسیم کرد؟

• به نظر می‌رسد باید چند کار مهم را دنبال کرد: یک، تشکیل یک بانک اطلاعاتی مربوط به گفت‌وگوی ادیان و مذاهب که در حوزه علمیه مستقر باشد و هر آن‌چه که در این باره اتفاق می‌افتد را رصد کند. چه این‌که در واتیکان به‌عنوان یک ضرورت امروز دنبال می‌شود و به همین جهت هر فعالیت، برنامه، همایش و دیالوگ در دنیا را واتیکان با شبکه دیالوگ در دنیا مانند فرانسه، آلمان و... در بانک اطلاعاتی خود برای برنامه‌ریزی جمع‌آوری می‌کنند.

دو، تربیت شخصیت‌هایی که می‌توانند کنفرانس‌های دیالوگی را اداره کنند. چون دیالوگ یک فن است و باید این مهارت را با آموزش به دست آورد. گرچه نبوغ و استعداد شخصی هم برای افرادی که اهل دیالوگ هستند مؤثر است. اما باید این فن را با تمرین و مهارت تجربه کرد زیرا امروز در همه زمینه‌ها آموزش مهارت یک امر ضروری است.

سه، برقراری ارتباط حوزه علمیه با مهم‌ترین مراکز و آکادمی دنیا با تشکیل کنفرانس‌ها و همایش‌های علمی در موضوعات مختلف. چهار، تبادل دانشجو برای برقراری ارتباط دو طرف چه برای تحصیل و چه فرصت مطالعاتی.

پنج، تدوین کتب مورد نیاز به زبان‌های زنده دنیا برای پاسخ‌گویی به شبهات به‌عنوان منابع مطالعاتی.

• منشا این خطا در چیست که برخی تصور می‌کنند بحث از گفت‌وگوی ادیان و مذاهب، تقریب و وحدت اسلامی به معنای واگرایی دینی و تغییر مسیر اصلی دین و مذهب است؟

• شاید منشا این پندار این باشد که برخی گمان می‌کنند همین که شخصی به سمت گفت‌وگو رفت در حقیقت در حقانیت دین یا مذهب مقابل به‌تمامه صحه گذاشته و حال آن‌که می‌توان در مسیر دیالوگ قدم گذاشت و در عین حال دین خود را حق دانست. در عین حال با توجه به مشترکات خصوصاً در ادیان ابراهیمی بستری را می‌توان هموار کرد و درباره آن‌ها گفت‌وگو نمود و دیدگاه‌ها را اظهار کرد. اگر ما بدانیم بحث دیالوگ تا چه میزان به تعامل میان پیروان ادیان به شکل مثبت جهت می‌دهد نسبت به آن همت و تلاش بیشتری از خود نشان خواهیم داد. اگر در مباحثی مانند مباحث حقوقی، محیط‌زیست، مباحث تربیتی، خانوادگی، اخلاقی، فرهنگی، سیاسی و بسیاری موضوعات دیگر دیدگاه‌های طرفین ارائه شود. چه بسا مشترکات زیادی به دست آید و نیز می‌توان برای حل مسایل و مشکلات اجتماعی قدمی گذاشت.

• چاره‌اندیشی برای عملی شدن گفت‌وگوهای بدون واسطه عالمان ادیان و مذاهب چیست؟

حوزه علمیه قم گفت‌وگوی ادیان و مذاهب را رهبری کند

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین رضائی گیلانی عضو خبرگان رهبری

حوزه‌های علمیه خصوصاً حوزه علمیه قم با توجه به رسالتی که بر عهده دارند می‌توانند بخش محتوایی گفت‌وگوی میان ادیان و مذاهب را مدیریت و رهبری کنند. از این رو به نظر می‌رسد بیش از هر زمانی جامعه امروز به توسعه و تقویت گفت‌وگوی بین ادیان باید اهتمام بورزد و بستر تعارف و شناخت یکدیگر، تفاهم، و هم‌افزایی را فراهم سازد. در ادامه سلسله گفت‌وگوهای تخصصی «دفتر امور ادیان و مذاهب» مرکز ارتباطات و بین‌الملل حوزه‌های علمیه، با متخصصین این حوزه، پای صحبت‌های حجت‌الاسلام والمسلمین رضائی گیلانی عضو خبرگان رهبری، امام و مدیر سابق مرکز اسلامی هامبورگ نشستیم که متن این تقدیم خوانندگان ارجمند می‌شود.

می‌فرمایید؟

• خیر، با توجه به گستردگی کار در این زمینه ما با مطلوب فاصله داریم، به‌طور کلی حوزه علمیه قدم‌های خوبی را در این زمینه برداشته ولی پیگیری‌های سیاست‌ها در بخش بین‌الملل حوزه چه به لحاظ کمی و چه به لحاظ کیفی باید گسترش یابد. به لحاظ کمی باید حوزه علمیه با دنیای اسلام و ادیان ارتباط داشته باشد. اگر ما مدعی جامعیت و جاودانگی اسلام هستیم باید با این نوع ارتباط و تبیین و تعمیق در مباحث به نوعی برتری تفکر اندیشه قرآن اهل بیته علیهم‌السلام را به اثبات برسانیم. به هر حال در مقام اثبات و ثبوت حقانیت در مناظره و مباحثات و کنفرانس‌ها نشان داده می‌شود و بدون آن‌که به دینی و یا پیروان آن اهانتی صورت گیرد باید با منطق قرآنی و سیره گفت‌وگوی ادیان اهل بیت علیهم‌السلام که نمونه آن‌را در سیره نبوی و ائمه اطهار علیهم‌السلام و خصوصاً مناظره‌های امام صادق و امام رضا علیهم‌السلام در تاریخ قطعی سراغ داریم، جامعیت و خاتمیت اسلام را به‌مرور به اثبات برسانیم.

• به لحاظ کیفی هم نیروهای معتقد به دیالوگ در موضوعات مختلف با روش‌های گفت‌وگوی دیالوگی باید تربیت شود تا در این زمینه توفیق به دست آید.

• برخی تصور می‌کنند که بین رویکرد ادیانی و مذاهبی و نیز دفاع از حقانیت اسلام و مذهب تشیع تعارض وجود دارد آیا به نظر جنابعالی چنین تعارضی وجود دارد و اگر هست، چگونه می‌توان آن را برطرف کرد؟

• اخیر هیج است که ما با واقعیت ادیان متکثر مواجه‌ایم و قطعاً با توجه به آموزه‌های دینی نمی‌توان به دین و پیروانشان توهین و اهانت شود. بالاخره انسان‌ها، دین و مذهبی را به هر دلیلی پذیرفته‌اند چه دین آسمانی چه دین غیر آسمانی. اما آن‌چه مهم است احترام گذاشتن به پیروان سایر ادیان غیر از پذیرفتن حق آن‌ها است. ما در غرب افرادی داریم که دین خود را بر دین می‌دانند ولی در عین حال کثرت ادیان را به‌عنوان یک واقعیت پذیرفتند و به پیروان ادیان احترام می‌گذارند، مانند: هانس کونگ که ایده اخلاق جهانی را مطرح کرده است پس ما می‌توانیم دین و مذهب خود را بر حق بدانیم و در عین حال با سایر ادیان در دنیا گفت‌وگو داشته باشیم.

• آیا وجود نهادهایی که مسئولیت خاص در زمینه ادیان و مذاهب و تقریب دارند از حضور و فعالیت حوزه علمیه کفایت می‌کند؟ آیا حضور قوی و مستقل حوزه‌های علمیه در این فضا لازم و ضروری می‌دانید؟

• نهادهای رسمی در حوزه گفت‌وگوی بین‌الدیانی وظایف خاص خود را دارند ولی ارتباط حوزه علمیه یک نوع ارتباط محتوایی و تخصصی است و در حقیقت حوزه‌های علمیه که متصدی تعلیم و تعلم دانش دین به شکل تخصصی است و برنامه‌های ادیانی و مذهبی حوزه‌های علمیه چه راهبرد و سیاست‌هایی باید داشته باشند؟

سه راهبرد «عقلانیت، معنویت و عدالت‌محوری» که باید به‌صورت مفصل درباره آن سخن گفت و به‌مجال دیگر حواله می‌دهیم.

• آیا میزان فعالیت‌های حوزه‌های علمیه در خصوص ادیان و مذاهب را کافی می‌دانید؟ در غیر این صورت چه اولویت‌هایی برای توسعه و تعمیق فعالیت‌ها مطرح

در رشته‌های فقهی، اصولی، تفسیری، عرفانی، فلسفی، اخلاقی، تربیتی رجالی و غیره صاحب سبک و نظر است، می‌تواند با برنامه‌ریزی دقیق و جامع در این گفت‌وگوها حضور جدی داشته باشد؛ البته این نوع روابط می‌تواند به شکل‌های گوناگون توسعه یابد مانند حضور فرصت مطالعاتی به‌عنوان مثال در واتیکان و یا در حوزه علمیه قم و حوزه‌های دیگر برای آن‌ها، تشکیل کارگروه‌ها و یا دوره‌های آشنایی برای طرفین.

• متناسب با سطوح و مراتب شخصیت‌های حوزوی (اعم از مراجع تقلید، شورای عالی حوزه‌های علمیه، مرکز مدیریت، جامعه مدرسین، فضلا و اساتید و طلاب) چه نوع فعالیت‌هایی را ضروری می‌دانید و آیا اساساً سطح‌بندی و اولویت‌گذاری فعالیت‌ها لازم می‌دانید؟

• جای خرسندی است که از حوزه علمیه قم مراجعی بودند که با واتیکان ارتباط برقرار کردند و این یک نقطه عطفی برای توسعه گفت‌وگو در دنیای معاصر می‌باشد و همین روش می‌تواند در آینده با رهبران ادیان ادامه یابد و بی‌شک آثار مثبتی را بر جای خواهد گذاشت. چه این‌که آثار مثبت برقراری ارتباط با مفتیان اعظم دنیای اهل سنت در چند دهه گذشته مشاهده شد. شورای عالی حوزه‌های علمیه که رسالت سیاست‌گذاری را بر عهده دارد، می‌تواند راهبردی را در گفت‌وگوی بین ادیانی و مذهبی تعریف نماید و براساس آن برنامه‌های توسعه ارتباط را شکل‌گیری نماید.

• مدرسین و مجتهدان تاثیرگذار در عرصه فقه و رشته‌های دیگر هر کدام می‌توانند در برقراری و توسعه ارتباط با پیروان ادیان نقش ایفا کنند و گاهی با سفرهای برنامه‌ریزی شده و بر اساس موضوعاتی زمینه حضور در کنفرانس‌ها و همایش‌ها را فراهم سازند.

• به‌شکل خاص ورود مراجع تقلید در فعالیت‌های ادیانی و تقریبی را در چه سطح و در چه قالبی مناسب می‌دانید؟

• بالطبع این ارتباط می‌تواند در بالاترین سطح صورت پذیرد و حتی می‌توان هیئت‌های عالی مرتبه طرفین سفرهای اعزامی پیروان ادیان از آثار و برکات این دیالوگ و گفت‌وگو بهره‌مند شوند. می‌توان موضوعات مهم بین‌الدیانی را زمینه‌سازی کرد تا دقیق‌ترین و آخرین دیدگاه‌های اجتهادی در ذیل موضوعات متناسب مورد بررسی و گفت‌وگو قرار گیرد و چه بسا این دیدارها و سفرها در موضوع شناسی مباحث فقهی کمک شایانی را به‌دنبال داشته باشد.

• به نظر حضرت‌عالی آیا روند دیدگاه‌ها و وحدت بین‌الدیانی و بین‌المذهبی ما رو به رشد است یا خیر؟ چرا؟

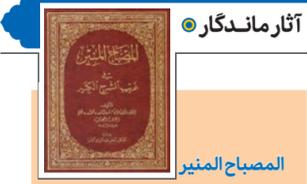
• خیر؛ زیرا هنوز توجهات لازم صورت نپذیرفته، بالاخره باید بپذیریم که امروز حوزه‌های علمیه و خصوصاً حوزه مبارکه علمیه قم در دنیا به‌عنوان مرجعیت دینی و معنوی پذیرفته شده و صاحبان ادیان تلاش می‌کنند با متفکران و اندیشمندان حوزوی به‌صورت رسمی ارتباط برقرار کنند و پرسش‌های متعددی را در موضوعات مختلف از حوزه علمیه دارند و لذا حوزه با توجه به آمادگی که دارد باید خود را برای مواجهه و چنین تعاملی آماده کند.

• جایگاه شیعه را در دانشگاه‌ها و فضای آکادمیک دینی کشورهای دیگر چگونه ارزیابی می‌کنید؟

• آنچه امروز می‌توان درباره آن داوری کرد قابل مقایسه با گذشته نیست. اکنون در دانشگاه‌های بزرگ دنیا مانند سوربن استادان شیعه حضور دارند و مباحث مختلف مرتبط با شیعه را تدریس می‌کنند؛ زمینه‌ها برای تعامل بسیار گسترده است و باید با برقراری ارتباط مناسب در آینده شاهد تحول گفت‌وگان دینی باشیم.

• اگر موضوع قابل‌طرحی را مدنظر دارید که در سؤالات ما لحاظ نشده‌بود، لطفاً بیان بفرمایید؟

• ضمن تشکر از همه اندیشمندان و عالمان حوزوی که تاکنون تلاش‌های جدی درباره دیالوگ بین‌الدیانی داشته‌اند

آثار ماندگار

المصباح المنیر

کتاب «المصباح المنیر فی غریب الشرح الکبیر للرافعی» اثر ارزشمند احمدین محمدین علی فیومی در علم لغت و عربی است که محل مراجعه اهل تحقیق می‌باشد.

مؤلف از لغویون مصر بوده که در شهر «فیوم» مصر متولد شد، البته بعضی او را به فیوم عراق نسبت داده‌اند. او پس از چندی از زادگاهش به حماه رفته و به امور تبلیغی و علمی مشغول گردید. علاوه بر لغت، در فقه نیز تبحر داشته است. فیومی عاقبت در سال ۷۷۰ق از دنیا رفت.

انگیزه مؤلف

فیومی مصباح را با انگیزه توضیح کلمات مشکل کتاب شرح الوجیز امام رافعی تألیف نموده، البته کلماتی را طبق ادعای خودش در مقدمه بدان افزوده است. در مقدمه کتاب گوید: «فانی کنت جمعت کتاباً فی غریب شرح الوجیز الامام الرافعی و اوسعته فیه من تصاریف الکلمة و اضعفت الیه زیاده من لغة غیره...»

ساختار و محتوا

کتاب «المصباح المنیر» در یک جلد و براساس حروف الفباء و با رعایت ترتیب حروف اصلی (فاء، فاعل، عین‌الفاعل و لام‌الفاعل) تنظیم و نوشته شده است. مؤلف در مقدمه کتاب پس از حمد و ثناء الهی و پیغمبر عظیم‌الشان به بیان انگیزه خود از تألیف کتاب پرداخته و در ادامه روش تألیف خود را با ذکر امثله بیان کرده است. پس از آن وارد متن اصلی کتاب می‌شود که با حرف «الف» آغاز و هر حرف را به‌عنوان یک کتاب تلقی می‌کند و لذا مصباح به تعداد حروف عرب، دارای ۲۸ کتاب می‌باشد.

فیومی در ذکر اسامی، واژگان مکسور الاول را مقدم داشته و پس از آن مضموم الاول و مفتوح الاول را به ترتیب، ذکر و ترجمه می‌نماید. افعال نیز به ترتیب رایج و طبق وزن‌شان مرتب و ترجمه شده‌اند. کلمات رباعی و خماسی نیز همراه با کلمات ثلاثی ذکر شده که مؤلف در این کار سعی نموده تا بین حروف کلمات رباعی و خماسی با ثلاثی یک نحوه اتحاد و همانندی در حروف اصلی‌شان برقرار نماید؛ مثلاً کلمه «برقع» را در کنار کلمه «برق» آورده است؛ زیرا «برقع» از جهات حروف با «برق» متفق است.

لازم به یادآوری است که در این کتاب قبل از ذکر حرف آخر، یعنی «باء» بابی به نام باب «لا» و معنای مختلف آن آمده است. مؤلف در پایان کتاب، خاتمه‌ای نسبتاً طولانی را نوشته و در آن به برخی از قواعد زبان عربی پرداخته است. ایشان در این خاتمه به این مطلب متذکر می‌شود که برای تألیف المصباح بیش از هفتاد کتاب به‌عنوان منبع و مأخذ استفاده کرده است.

خصوصیات و ویژگی‌ها

مؤلف در بسیاری از موارد شرح لغوی کلمه را رها کرده، به بررسی معنای فقهی و مسایل فقه اللغۀ آن کلمه می‌پردازد. مباحث ادبی نیز در قسمت‌های بسیاری از کتاب مورد توجه مؤلف بوده که می‌تواند حتی در این زمینه یک منبع مورد اطمینان باشد. توجه به ماده و وزن اسم و فعل و بیان تذکیر و تأنیت اسم و نیز جمع‌های اسامی در کتاب، از خصوصیات دیگر این کتاب لغوی است. به هر حال گزینش لغات و پرداختن به لغات غریب‌المعنا از سوی مؤلف باعث شده تا کتاب المصباح المنیر از حجم اندکی برخوردار باشد.

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی

چند نکته را به‌عنوان یادآوری اشاره می‌کنم: اولاً بیش از هر زمان در شرایط خاص و ویژه‌ای که امروز به‌وجود آمده باید موضوع گفت‌وگو به‌صورت جدی مورد توجه حوزه‌های علمیه قرار بگیرد.

ثانیاً امروز با مجموعه شرایطی که با آن مواجه هستیم گفت‌وگو نباید برای تقابل باشد بلکه برای تعامل، تفاهم و هم‌افزایی باید باشد.

ثالثاً شناخت مکاتب مختلف برای حوزویان لازم و ضروری است و به‌گونه‌ای باید در درس‌ها گنجانده شود تا طلبه‌ها و روحانیون با تفکرات مختلف دنیای امروز بشری آشنا شوند.

رابعاً در عرصه شبهه‌زدایی، حوزه علمیه باید تدبیری را برای پاسخ‌ها آماده کند و آموزش‌های لازم را با تشکیل کارگاه‌های آموزشی با متون مناسب در طول ترم‌ها برنامه‌ریزی نماید.

خامساً امروز از طریق فضای مجازی می‌توان حضور جدی برای پاسخ به پرسش‌های مسلمانان و غیر مسلمانان در جهان داشت و لذا فضای مجازی یک فضای تبلیغی مناسب برای معرفی اسلام اهل بیته علیهم‌السلام با منطق قوی قرآن‌کریم می‌باشد که نباید آن‌را کم انگاشت بلکه باید برای به‌روزرسانی و به‌روز بودن ابزار لازم مانند زبان‌آموزی، جزو برنامه‌های درسی قرار گیرد.

● **پاسخ آیت‌الله العظمی سبحانی به شبهه یک عالم وهابی**

برادر دینی ما جناب عبدالوهاب

سلام علیکم ورحمة‌الله وبرکاته

نامه حضرتعالی که دو سوال در آن پرسیده بودید به دست ما رسید:

۱. با توجه به دو حدیثی که به آن‌ها اشاره کرده‌اید عصمت حضرت آدم علیه السلام

چگونه قابل توجیه است؟

۲. دلیل عصمت اهل بیت علیهم السلام چیست؟

پیش از این‌که بخواهم به این دو سوال حضرتعالی پاسخ دهم لازم می‌دانم که توجه شما را به این نکته جلب کنم که در گفت‌وگوها شایسته است انسان ملتزم به ادب اسلامی باشد. چه زمانی که می‌نویسد و چه زمانی که صحبت می‌کند. اما آن‌چه که مایه تاسف این‌جانب گشت عدم توجه حضرتعالی به این مهم بود چه این‌که در نامه از عبارات اهانت‌آمیزاستفاده شده بود:

۱. این‌که فرموده‌اید: «پاسخ خود را نسبت به این سوالات بگویید و البته می‌دانم که پاسخی نیزدراین خصوص ندارید» آیا شما می‌دانید که ما قادر به پاسخ‌گویی نیستیم؟ آیا علم غیب دارید؟

۲. و این که فرموده‌اید: «لذا آنچه که اکنون نوشته‌ام بدین خاطر است که در روز قیامت این دست آیات قرآنی "ربنا انما كنا عن هذا غافلين"....» این آیه در حق مشرکین یا اعم از مشرکین نازل شده است و این نشان می‌دهد که شما شخصی را که مخاطب سوال خود قرار داده‌اید مشرک فرض کرده‌اید. و در عجبم که حتی در آیه دست برده‌اید و کلمه "ربنا" را هم به آن اضافه نموده‌اید. در قرآن کریم آیه مذکور این چنین است: "ان تقولوا يوم القيامة انا كنا عن هذا غافلين" (اعراف/۱۷۲)

۳. هم چنین در ادامه نامه فرموده‌اید: "... و تكتموا الحق وانتم تعلمون" (بقره/۲۲) را مستمسک خود قرار ندهید. و این آیه در حق اهل کتاب نازل شده است. چه این که ایشان حقیقت را کتمان می‌نمودند و شما مخاطب سوال خود را از اهل کتاب فرض کرده‌اید.

لذا توصیه بنده به حضرت عالی این است که در هر مقطع از مقاطع زندگی این آیه قرآنی را سرلوحه زندگی خود قرار دهید که خداوند خطاب به پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: " وانا أوایاکم لعلی هدی أو فی ضلال مبین" (سبا/۲۴). پیامبراکرم تصریح نمی‌کنند که من هدایت شده‌ام و در مقابل، دشمنانم در گمراهی هستند بلکه به‌گونه‌ای به آن اشاره می‌کنند.

و به هم چنین این آیه را نیز همواره در گفت‌وگوها و مناظرات خود مد نظر قرار دهید که "ادع الی سبیل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنة و جادلهم بالتی هی أحسن إن ربک هو أعلم بمن ضل عن سبیله و هو أعلم بالمهتدین" (حل/۱۲۵).

خودتان بفرمایید که آیا این عادلانه و منصفانه است که کسی را که معتقد به خداوند است و قرآن را کتاب دین خود و کعبه را قبله خود می‌داند در زمره مشرکین و اهل کتاب قرار دهید؟! این راه درستی نیست.

به هر ترتیب درد دلی بود که بر زبان جاری شد و همین جا سخن را به پایان می‌برم.

اما دلیل متقنی که در پاسخ به سوال اول شما وجود دارد [توجه به تفسیر] از نهی‌ای است که خداوند در استفاده از میوه درخت مورد اشاره در قرآن، متوجه حضرت آدم علیه السلام نموده است. تفسیر این نهی به تکلیف مولوی، برداشتی اشتباه است. برداشتی که نتیجه آن مخالفت جناب ایشان با این دستور و در نهایت اثبات مخالفت وی و خروج از چارچوب بندگی است. [اشتباه این برداشت در این است که] اساسا قواعد عالم پس از مرگ در بهشت رضوان، بر پایه تکلیف محوری نیست بلکه دنیای مادی که اکنون در آن زندگی می‌نماییم، بر این اساس بنا نهاده شده است. شاهدی که عدم مولوی بودن تکلیف متوجه به حضرت آدم علیه السلام را اثبات می‌نماید آیات ۱۱۷–۱۱۹ سوره مبارکه طه است: " فقلنا یا آدم إن هذا عدو لک و لزوجک فلا یخرجنکما من الجنة ففتنقی. إن ک لا تجوع فیها و لا تعری. و ا تک لا تطعموا فیها و لا تضحی" "و این‌که خداوند در قرآن می‌فرماید "إن لک ألا تجوع فیها و لا تعری. و ا تک لا تطعموا فیها و لا تضحی" اشاره به این دارد که هدف از نهی مورد بحث جلوگیری از عدم ابتلای حضرت آدم بوده است که منظور از این ابتلاء را آیه مذکور به روشنی مشخص می‌نماید.

براین اساس با توجه به آیه ۳۵ سوره بقره: " و لا تقربا هذه الشجرة" (بقره/۳۵) سخن تکلیف مورد بحث به‌خوبی قابل درک است. تکلیفی که به‌عنوان ارشاد شناخته می‌شود. این سخن از تکالیف الهی به‌گونه‌ای است که عدم سرسپردگی به آن‌ها زمینه‌ساز ابتلای به عصیان و گناه در مقام ربوبیت نیست.

با توجه به این نکته چنین مخالفتی از ایشان به مانند مخالفت با مشورت مشاوری است که انسان به او رجوع می‌نماید. در چنین مقامی مخالفت انسان به‌عنوان اهل اطاعت یک امر الزامی نیست.

در راستای فهم آن چه بیان شد مریضی را در نظر می‌گیریم که به پزشکی مراجعه می‌نماید. عمل به تجویزپزشک زمینه ساز بازیابی سلامتی او است اما در صورت مخالفت، آنچه بدان دچار می‌شود تنها در اثر فعل او است که خود مرتکب آن شده است و همین امر در خصوص مساله مورد بحث نیز تطبیق می‌نماید.

و بدین ترتیب سخن امام علی علیه السلام در خطبه‌ای که اشاره به داستان حضرت آدم علیه السلام کرده‌اند، این نکته را روشن می‌نماید که فرمود: "فباع الیقین بشکه و العزیمه بوهنه" که اشاره دارد به این که شیطان در نزد حضرت آدم و حوا بر خیرخواهی خود قسم یاد کرد.

لذا شک نبی‌الله به یقین تبدیل گشت و تصمیم گرفت که برخلاف امر خداوند از درخت مذکور تناول نماید. و همان گونه که بیان شد این رفتار به منزله مخالفت با مشورت مشاوری دلسوزاست. همان‌طور که امام فرمودند:

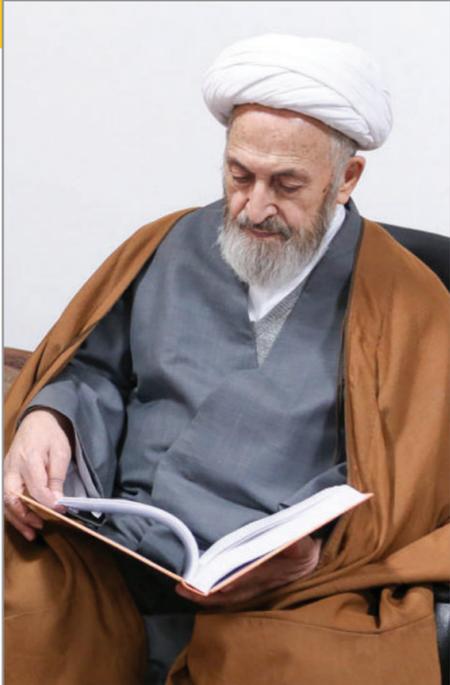
"و استبدل بالجذل و جلا" (نهج البلاغه /خطبه ۱)

آنچه که در خطبه امام بدان اشاره شده است توجه به یک نکته است؛ عدم اجرای دستور پروردگاری بخشنده و مهربان.

هم چنین در دعای امام سجاد علیه السلام که به آن اشاره کردید: "اللهم و آدم بدیع فطرک و أول معترف من الطین بریوبیتک و بکر حجتک علی عبادک و بریتک". منظور امام علیه السلام در این دعا تکریم مقام حضرت آدم است. و در ادامه می‌فرماید: " و المنیب الذی لم یصر علی معصیتک و سابق المتذللین بخلق راسه فی حرمک و المتوسل بعد المعصیه بالطاعة الی عفوک" که بیان امام در اشاره به این نکته است که نبی‌الله به مقام الهی توبه کرد.

آنچه بهانه‌ای گردیده است تا عصمت حضرت آدم در نگاه نخست خدشه پذیرد اشاره به لفظ عصمت در این دعا است. و همین‌طور کلمه عصى در آیه قرآن که می‌فرماید : " و عصى آدم ربه فغوی" (طه/۱۲۲) و البته که این اشارات نیازمند توضیح و بررسی می‌باشند. چه این‌که اساساً اصطلاح قرآنی در تفاوت با اصطلاح فقهی است.

در ساختار قرآنی این لفظ در معنای عدم اطاعت استعمال می‌شود. ظرفیت معنایی این لفظ به‌گونه‌ای است که مشتعل برهردو‌سنخ از تکالیف مولوی و ارشادی است که در هر دو معنای مذکور مخالفت با تکلیف

متن نامه عبدالوهاب به آیت‌الله العظمی سبحانی

حضرت آیت‌الله شیخ جعفر سبحانی (دامت برکاته)

باعرض سلام و تحیت

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «إنی تارک فیکم الثقلین ما إن تمسکتُم بهما لن تضلوا؛ کتاب الله و عترتی اهل بیتی.»

خداوند سبحان در آیات قرآن کریم اشاره به معصیت حضرت آدم فرموده است. و هم‌چنین اهل‌بیت علیهم السلام به گناه و معصیت ایشان اشاره کرده‌اند. به‌عنوان نمونه حضرت علی علیه السلام می‌فرماید"فباع الیقین بشکه و العزیمه بوهنه و استبدل بالجذل و جلا و بالاغترار ندما ثم بسط الله سبحانه له فی توبته."

و به همین ترتیب حضرت سجاد علیه السلام فرموده است که: " و المنیب

پیامدهای متفاوتی در پی دارند.

در فرهنگ لغت‌اللسان در توضیح کلمه عصیان آمده است که عصیان؛ مخالف طاعت است. (گفته می‌شود) بنده خدای خود را عصیان کرد و این زمانی است که با امرپروردگارش مخالفت کرده باشد و این‌که گفته می‌شود فلان شخص با امر فرمانروایش مخالفت کرد که در این صورت گفته می‌شود که او عاصی و عصی است. در ادامه وی می‌گوید: به کره شتری که دنبال مادر خود نرود و از او بی‌نیاز باشد عاصی می‌گویند چه این‌که وابسته مادرش نیست. این نشان می‌دهد که استفاده از کلمه "عصی" و "معصیه" در فرهنگ قرآنی مفهوم عامی دارد که در موردی خاص تطبیق یافته است. موردی که در پی مخالفت، عقوبت و نه عقاب اخروی به‌دنبال می‌آید. چه این‌که در زبان فقهی معصیه به معنای نوعی از مخالفت است که همراه با عقاب اخروی است.

برای اطلاع بیشتر در این خصوص می‌توانید کتاب تفسیر ما با عنوان "منیة الطالبین فی تفسیر القرآن المبین" را مطالعه بفرمایید.

اما در مورد سوال دوم که فرموده بودید با استناد به قرآن و روایات، عصمت اهل‌بیت علیهم السلام را اثبات نماییم باید گفت که همان روایت نبوی (اینی تارک فیکم الثقلین ما إن تمسکتُم بهما لن تضلوا؛ کتاب الله و عترتی اهل بیتی) کفایت می‌کند. روایاتی که در خصوص صحت صدور آن شکی نیست.

اما از حیث دلالی آنچه از این روایت در اثبات عصمت استفاده می‌شود این است که قرآن امری معصوم و خلل ناپذیر است و اهل‌بیت علیهم السلام نیز بنابر روایت نبوی عدل قرآن دانسته شده‌اند. حال سوال اینجاست که آیا غیراز معصوم می‌تواند عدل معصوم قرار گیرد؟ در صورتی‌که پاسخ مثبت باشد گرفتار تناقض خواهیم گشت. تناقض در این‌که آنچه در فرهنگ قرآنی است در مسیری غیر از فرهنگ اهل‌بیت علیهم السلام باشد.

در نتیجه آنچه نبی مکرم اسلام به تبعیتش امر کرده است و نتیجه آن را عدم گمراهی معرفی می‌نماید نشان می‌دهد که تبعیت اهل‌بیت؟ علیهم؟ موجب گمراهی نمی‌گردد و مایه محافظت از بشریت است.

و السلام علیکم ورحمة‌الله وبرکاته / مدرسه علمیه امام صادق علیه السلام مترجم: پدram سرکانی

اجابة سماحة حضرة آية الله سبحانی الی مفتی «عبد الوهاب» علی خصوص العصمة فی الانبیاء و اهل‌ال‌بیت خاص ارسال مفتی عبد الوهاب رساله الی سماحة حضرة آیت الله العظمی سبحانی و اجابها آية الله سبحانی فی رساله تامه تقریونها فی التالي:

● **رسالة سال فیها عبد الوهاب**

بسم الله الرحمن الرحيم

سماحة العلامة آية الله الشيخ جعفر سبحانی (دامت برکاته)

سلام علیکم و تحية طيبة مباركة قال رسول الله صلی الله علیه و آله " انی تارک فیکم الثقلین ما ان تمسکتُم بهما لن تضلوا؛ کتاب الله، و عترتی اهل بیتی."

از سوی آیت‌الله‌العظمی سبحانی صورت گرفت

پاسخ متقن

به شبهات یک عالم وهابی

اشاره: یک عالم وهابی در نامه‌ای با طرح دو سوال، دلایل عصمت حضرت آدم علیه السلام و اهل‌بیت علیهم السلام را جویا شده‌اند

که در ادامه متن نامه این عالم وهابی و پاسخ متقن واستدلالی آیت‌الله‌العظمی سبحانی تقدیم شما خوانندگان ارجمند می‌شود.

L

توصیه بنده به حضرتعالی این است که در هر مقطع از مقاطع زندگی این آیه قرآنی را سرلوحه زندگی خود قرار دهید که خداوند خطاب به پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: " وانا أوایاکم لعلی هدی أو فی ضلال مبین" (سبا/۲۴). پیامبراکرم تصریح نمی‌کنند که من هدایت شده‌ام و در مقابل، دشمنانم در گمراهی هستند بلکه به‌گونه‌ای به آن اشاره می‌کنند. و هم چنین این آیه را نیز همواره در گفت‌وگوها و مناظرات خود مد نظر قرار دهید که "ادع الی سبیل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنة و جادلهم بالتی هی أحسن إن ربک هو أعلم بمن ضل عن سبیله و هو أعلم بالمهتدین" (حل/۱۲۵).

خودتان بفرمایید که آیا این عادلانه و منصفانه است که کسی را که معتقد به خداوند است و قرآن را کتاب دین خود و کعبه را قبله خود می‌داند در زمره مشرکین و اهل کتاب قرار دهید؟! این راه درستی نیست!؟

الذی لم یصر علی معصیتک و سابق المتذللین بخلق راسه فی حرمک و المتوسل بعد المعصیه بالطاعة الی عفوک"

سوال اول: با استناد به قرآن و روایات، عصمت حضرت آدم را اثبات بفرمایید.

سوال دوم: با استناد به قرآن و روایات صحیح‌السند موجود در منابع اصلی ما بفرمایید چگونه آنچه به‌عنوان زودون ناپاکی ها - از انبیاء و ائمه- به‌طور کلی و تصریح به آن در آیه تطهیر ادعا می‌شود دلالت بر عصمت دارند؟

پاسخ خود را نسبت به این سوالات بگویید و البته می‌دانم که پاسخی نیز در این خصوص ندارید. لذا باید بدانید که اعتقاد به

عصمت پیامبران بدعتی است که پیروان خلفا آن را بنا نهاده‌اند و شیعیان، فریفته چنین تفکری شده‌اند و آن را برک کرده‌اند. در نتیجه شاهد این هستیم که در کنار دیگر ادعاها ی موجود دوگونه عصمت را بیان می‌کنند: عصمت مطلق و غیر مطلق!

کسی که مطلع از نظریه پردازی و افکار علمای شیعه است آشنایی با آشفتگی موجود در این‌گونه ادعاها دارد.

لذا آنچه که اکنون نوشته‌ام بدین خاطر است که در روز قیامت این دست آیات قرآنی "ربنا انما كنا عن هذا غافلين" ، "و تكتموا الحق وانتم تعلمون" را مستمسک خود قرار ندهید.

باتشکر- عبدالوهاب almuhsn@yahoo.com

وَأْتَىٰ أوصیکم . فی آی مرحلة من العمر کتیم . أن تجعلوا قول الله سبحانه نصب أعینکم حیث إته (سبحانه) یأمر نبيه أن یقول: (وَأِنَّا أَوْ اِیَّاكُمْ لَعَلٰی هٰذِی أَوْ فِی ضَلَالٍ مُّبِینٍ) (سبا/۲۴)، فالنبی صلی الله علیه و آله لا یصرح بأنه علی هدی کما لا یصرح بأن الخصم فی ضلال مبین، وإن کان یشیر الی الحقیقة بنحو یعرفه من رزق فهم الکتاب المجید.

واجعلوا قوله سبحانه: (ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِی هِیَ اَحْسَنُ) (الحل:۱۲۵). منهجاً لکم فی المحاوره والمناظره.
أمن العدل والنصفه أن تصفوا من یعتقد بأن الله ربه والقرآن کتابه و الکعبه قبلته، و...،،،، بما یوصف به المشرکون وأهل‌الکتاب؛ ما هکذا:
تورد یا سعد الإبل. ما ذکرته شفقته هدرت ثم قرئ.
أما جوابنا عن السؤال الأول فالدلیل القاطع قائم علی أن النهی عن الأکل من الشجرة لم یکن تکلیفاً مولویاً حتی یوصف مخالفه آدم لهذا النهی بالتمرد والخروج عن زی الرقیة، وذلك لأن‌ الحجة لم تكن دار تکلیف فإن دار تکلیف هو الدنیا التي نزل بها، والذي یرشدنا إلی أنه لم یکن تکلیفاً مولویاً قوله سبحانه: (فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هٰذَا عَدُوٌّ لَّکَ وَ لِزَوْجِکَ فَلَا یُخْرِجَنَّکُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقٰی * إِنْ لَّکَ أَلَّا تُجِوعَ فِیْهَا وَلَا تَعْرٰی * وَأَنْتَ لَ تَطْعَمُوا فِیْهَا وَلَا تَضْحٰی). (طه:۱۱۷،۱۱۸).

إِنَّ قوله:(إِنَّ لَکَ أَلَّا تُجِوعَ فِیْهَا وَلَا تَعْرٰی * وَأَنْتَ لَ تَطْعَمُوا فِیْهَا وَلَا تَضْحٰی) یکشف عن أن الغایة من النهی عن أکل الشجرة هو صیانة آدم علیه السلام من الشقاء وأما ما هو المراد من الشقاء فیوضحه قوله:(أَلَّا تُجِوعَ فِیْهَا وَلَا تَعْرٰی * وَأَنْتَ لَ تَطْعَمُوا فِیْهَا وَلَا تَضْحٰی) فیکون دلیلأ علی أن النهی الوارد فی قوله تعالی: (وَلَا تُقْرَبُوا هٰذِیَ الشَّجَرَةَ) (البقره:۳۵)، نهی ارشادی لصیانة آدم عمّا یترتّب علی مخالفته من عواقب غیر محمودة، ولم یکن نهیاً مولویاً حتی یُعَدَّ مخالفته عصیاناً وتمرداً علی المولی جلّ شأنه حتی یستحق به العقوبة، فصار . سلام الله علیه . فی مخالفته هذه بمنزلة من خالف نصح الناصح المشفق، فیری جزاء عمله وثمرة فعله، فلا یلوم إلا نفسه.

ونوضح ذلك بمثال وهو أنّ الطیب إذا وصف دواء لمریض وأمره بتناوله واجتناب أمور أخرى، فلو امتثل المریض أمر الطیب ترتّب علیه البرء والشفاء، وإن خالف لم یترتّب علی مخالفته سوی تلك المضاعفات المترتبة علی العمل نفسه، وذلك لأنّ الطیب لم یکتب له ذلك الدواء إلا بوصفه طبيباً ناصحاً ومعالجاً مشفقاً. فهکذا للمورد فلم یترتّب علی مخالفة آدم سوی الشقاء والخروج عن الجنة والنزول إلی دار الدنیا التي هی دار بلاء.

وبهذا یظهر معنی قول الإمام علی علیه السلام: «فَبَاعَ الْیَقِینَ بِشَکِّهِ، وَالْعَزِیمَةَ بِوَهْیِهِ» حیث إنّ الشیطان قاسمهما علی أنه لهما من الناصحین؟ فیدلّ یقینه بالشک، وعزیمته بالوهن، شأن من یخالف قول الناصح المشفق، لتکون النتيجة کما یقول الإمام علیه السلام: «وَأَسْتَبَدَّلَ بِالْجَدَلِ وَجَلًّا».

وَالسَّلَامُ عَلَیْکُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَکَاتِهِ / مدرسة الإمام الصادق علیه السلام.....

[۱]. نهج البلاغه: الخطبة ۱.

[۲]. لسان‌العرب،۶۸۱۵۶۷، مادة عصا. وقرب منه فی المقاییس، ص۳۳۵.

[۳]. منیة الطالبین فی تفسیرالقرآن المبین:۱۷۵۱۶، ومابعدھا.

حجت‌الاسلام والمسلمین نبوی تشریح کرد

فعالیت مراکز پنج‌گانه

معاونت تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه

جذب می‌کند و در زمینه رسانه و رشته‌های هنری که متناسب حوزه‌های علمیه است، فعالیت دارد.

مدیر مجتمع آموزشی پژوهشی تبلیغ با تأکید بر این‌که برخی رشته‌ها مثل رشته مریه‌خوانی و مداحی اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام، رشته هنری و مخصوص حوزه است، ولی با عنوان رشته هنری رسماً معروف نیست تصریح کرد: برخی رشته‌های هنری در مرکز آموزش هنر و رسانه تعریف شده است که طلاب در این زمینه‌ها آموزش می‌بینند تا هم حضور کارشناسانه در فضاها هنری و رسانه‌ای داشته باشند و هم به تفکرات ارزشی که در این عرصه فعال هستند، کمک کنند.

سفران هدایت، مجموعه‌ای برای تربیت مبلغ جهت نشر احکام و معارف اسلامی در مناطق مورد نیاز

وی اظهار داشت: پنجمین و آخرین مرکزی که در مجتمع آموزشی و پژوهشی تبلیغ فعالیت دارد، مرکز سفیران هدایت است که در حال حاضر حدود ۷۵ مدرسه در کشور دارد و یکی از این مدارس، مدرسه سفیران هدایت قم است که عده‌ای از طلاب در این مدرسه آموزش‌های لازم را می‌بینند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نبوی افزود: مجموعه آموزشی سفیران هدایت به‌منظور «تربیت مبلغ جهت نشر احکام و معارف اسلامی در سطح عموم برای مناطق مورد نیاز» طراحی شده و بیش از ۱۰ سال است که فعالیت می‌کند.

وی مدیریت مساجد و امامت جماعت، بیان مسایل شرعی، موعظه و تبلیغ، اداره جلسات مولید و عزاداری معصومین علیهم‌السلام و... را برخی از توانایی‌هایی برشمرد که طلاب سفیران هدایت کسب می‌کنند.

علمیه است، گفت: در برخی از این دروس قبل از این نیز طلاب می‌توانستند ورود داشته باشند؛ ولی حوزه علمیه نه در آموزش‌ها مشارکت داشت و نه در برنامه‌ریزی، ولی در این زمینه مرکز تربیت مبلغ معلم، از سوی حوزه علمیه طراحی شده و اجرای آن هم با خود حوزه علمیه است.

حجت‌الاسلام والمسلمین نبوی افزود: عناوین دروس و سرفصل‌های دوره تربیت مبلغ معلم نیز آماده شده و در مرحله تصویب نهایی است و به‌لطف خداوند با جذب افراد مستعد و توانمند و آموزش آن‌ها در مدت ۲ یا ۳ سال، این طلاب در مسیر جذب آموزش مصوب شورای گسترش حوزه‌های علمیه، به آموزش و پرورش معرفی می‌شوند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نبوی افزود: در این راستا جلسات متعددی با رئیس دانشگاه فرهنگیان برگزار و تفاهم‌نامه‌ای نیز منعقد شده است که امیدواریم، با ایجاد راه‌های قانونی، مسیر ورود طلاب علاقه‌مند به عرصه آموزش و پرورش مهیا شود و افراد بتوانند بدون دغدغه آموزش‌های لازم را ببینند و در جریان جذب و استخدام در آموزش و پرورش قرار بگیرند.

معاون تبلیغ حوزه‌های علمیه با اشاره به این مطلب که در همین مدت کوتاه از استان‌های متعدد درخواست کرده‌اند که شعبه‌ای از مرکز تربیت مبلغ معلم در استان‌های آن‌ها ایجاد شود، ادامه داد: حتی برخی از استان‌ها اعلام کرده‌اند که کلیه امکانات دوره را از منابع استانی و کمک خیرین فراهم می‌کنند.

مدیر مجتمع آموزشی پژوهشی تبلیغ با بیان این‌که بستر تخصصی برخی رشته‌ها مانند دروس دینی، قرآن و زبان عربی، حوزه

جذاب‌سازی کلاس‌های دینی کودکان و نوجوانان نیز یکی دیگر از محورهای ابتکار

روش نواست که مورد پژوهش قرار گرفته است، خاطرنشان کرد: این مرکز به‌دنبال این است که در حد گسترده‌تری به مباحثی از این دست بپردازد.

دوره مجازی آمادگی آزمون استخدامی آموزش و پرورش برگزار می‌شود

وی مرکز تربیت مبلغ معلم را سومین مورد راه‌اندازی شده مجتمع آموزشی پژوهشی تبلیغ عنوان کرد و اظهار داشت: در این مرکز از بین طلابی که سطح ۲ حوزه را دارا هستند، افرادی جذب و بعداً گذراندن آموزش‌های مصوب شورای گسترش حوزه‌های علمیه، به آموزش و پرورش معرفی می‌شوند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نبوی افزود: در این راستا جلسات متعددی با رئیس دانشگاه فرهنگیان برگزار و تفاهم‌نامه‌ای نیز منعقد شده است که امیدواریم، با ایجاد راه‌های قانونی، مسیر ورود طلاب علاقه‌مند به عرصه آموزش و پرورش مهیا شود و افراد بتوانند بدون دغدغه آموزش‌های لازم را ببینند و در جریان جذب و استخدام در آموزش و پرورش قرار بگیرند.

معاون تبلیغ حوزه‌های علمیه با اشاره به این مطلب که در همین مدت کوتاه از استان‌های متعدد درخواست کرده‌اند که شعبه‌ای از مرکز تربیت مبلغ معلم در استان‌های آن‌ها ایجاد شود، ادامه داد: حتی برخی از استان‌ها اعلام کرده‌اند که کلیه امکانات دوره را از منابع استانی و کمک خیرین فراهم می‌کنند.

مدیر مجتمع آموزشی پژوهشی تبلیغ با بیان این‌که بستر تخصصی برخی رشته‌ها مانند دروس دینی، قرآن و زبان عربی، حوزه

یکی از مباحثی که در رابطه با بحث‌های بنیادین عرصه تبلیغ داریم

این است که ما برای هدایت انسان‌ها تا چه حد باید جلو برویم؟

اصلاً ما هادی هستیم یا نیستیم. ما معتقدیم که خود پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم

هم کارش بلاغ و رساندن پیام است و هدایت انسان‌ها دست خداست.

حال در رساندن پیام تا چه حد باید جلو برویم؛ این یک مبحث بنیادین است

که مشخص می‌کند، تکلیف مبلغ چیست

و تا چه حد باید جلورفته و کار تبلیغی انجام دهد.

معاون تبلیغ حوزه‌های علمیه، فعالیت‌های مراکز پنج‌گانه مجتمع آموزشی پژوهشی تبلیغ حوزه را تشریح کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسن نبوی معاون تبلیغ حوزه‌های علمیه و مدیر مجتمع آموزشی پژوهشی تبلیغ، در گفت‌وگو با خبرنگاری حوزه، با بیان این‌که مجتمع آموزشی پژوهشی تبلیغ، حدود یک‌سال است به‌وجود آمده و شامل ۵ مرکز می‌شود، بیان داشت: برخی از مراکز از قبل وجود داشت، مثل مرکز آموزش تخصصی تبلیغ که حدوداً ۲۸ سال است، فعالیت می‌کند

و برخی از مراکز هم جدیداً ایجاد شده است. وی افزود: اولین مرکز، مرکز آموزش‌های تخصصی تبلیغ است که سطح ۲، ۳ و ۴ تبلیغ را دارد و در هر کدام از این سطوح عده‌ای از طلاب مشغول به تحصیل هستند. معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه با اشاره به این‌که در این سطح آموزش‌هایی ارائه می‌شود که برای عموم مبلغان مورد نیاز است، ادامه داد: به‌عنوان

مثال در این سطح طلاب ۱۵ جزء تفسیر قرآن می‌خوانند؛ یک دوره کامل مباحث اعتقادی را می‌گذرانند و سرفصل‌هایی شامل علوم قرآن و منابع تفسیر، جامعه‌شناسی اسلامی، روان‌شناسی اسلامی، مدیریت، تاریخ معصومین علیهم‌السلام، روش بیان احکام، روش سخنرانی، روش کلاس‌داری و روش مشاوره را آموزش می‌بینند.

وی خاطرنشان کرد: دوره سطح ۳ تبلیغ را نیز طلاب در ۲ سال به اتمام می‌رسانند که در این سطح چند گرایش، هم چون گرایش

امامت جمعه، گرایش سخنرانی عمومی و گرایش کودک و نوجوان مصوب شده است و در پیش‌بینی جدید، ۲ گرایش رسانه و آسیب‌های اجتماعی نیز قرار است، مورد آموزش قرار گیرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین نبوی با بیان این‌که سطح ۴ تخصصی تبلیغ نیز سطحی است که ۳ سال طول می‌کشد و طی آن حوزه

دانشی مباحث سطح ۲ و ۳ دنبال می‌شود، گفت: به‌عنوان مثال کسی که رشته‌اش فن خطابه باشد، باید خطیب کادری تربیت شود و همین‌طور افرادی برای رادیو و تلویزیون آماده شوند و در رشته هنر نیز افراد به دنبال فقه مضاف، فقه رسانه و فقه هنر بروند. در این سطح مباحث بسیار عمیق و رشته‌ها

دوره نقد نظام آموزشی موجود کشور در قم برگزار شد

مرکز جامع علوم اسلامی ولی امر عجل‌الله‌تعالی‌فی‌قربان‌ه تحت اشراف آیت‌الله محسن اراکی، دوره‌ای با موضوع «نقد نظام آموزشی موجود کشور» تحت عنوان «گام به‌گام تا مدرسه تراز دینی»، ۲۷ تیر در سالن همایش‌های دانشگاه معارف قم برگزار کرد.

به گزارش خبرنگاری حوزه، در این دوره حجت‌الاسلام والمسلمین خسروپناه به مبانی سکولاریسم در نظام آموزشی، حجت‌الاسلام والمسلمین خیرالدین به کاستی‌های مهارتی در نظام آموزشی موجود، حجت‌الاسلام والمسلمین مادرشاهی به نظامات اجتماعی و آثار تربیتی آن، حجت‌الاسلام والمسلمین عالی به بایسته‌های مهدوی در نظام آموزشی، حجت‌الاسلام والمسلمین صلح‌میرزایی به جایگاه انقلاب اسلامی در نظام آموزشی و حجت‌الاسلام والمسلمین امیری به ردیابی تفکر سکولار در مواد درسی پرداختند.

این دوره‌ها برای بانوان اعم از همسران طلاب و دیگر اقشار برگزار شده و دارای دو هدف خرد و کلان می‌باشد.

هدف کلان دوره نقد نظام آموزشی موجود کشور، ارائه مدل و راهکار برای اصلاح نظام آموزشی و پرکردن خلأهای موجود در اسلامی کردن این نظام آموزشی است که در سطح ملی مطرح است و هدف خرد این دوره هم توانمندسازی بانوان در جهت اصلاح موانع آموزشی در تدریس در مدارس و هم چنین بکارگیری توانایی‌ها در تربیت فرزندان می‌باشد. گفتنی است، این دوره برای آقایان در قالب دوره مجازی برگزار خواهد شد.

همایش ملی

«مقاومت اسلامی از نگاه قرآن» برگزار می‌شود

رئیس پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، از برگزاری همایش ملی «مقاومت اسلامی از نگاه قرآن» در بهمن ۹۸ خبر داد.

به گزارش خبرنگاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین یوسفی‌مقدم ضمن اعلام این خبر، گفت: در پاسخ به ندای رهبر فرزانه انقلاب اسلامی، مبنی بر تبیین نظریه مقاومت و ضرورت گفت‌وگو برای آن، و با هدف تبیین مبانی اعتقادی، سیاسی، اخلاقی و اجتماعی مقاومت اسلامی، معرفی الگوهای قرآنی مقاومت، ارائه دستاوردها و بررسی چالش‌های مقاومت از منظر قرآن و تشریح روش‌های گفت‌وگو برای مقاومت، پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن، همایش ملی «مقاومت اسلامی از نگاه قرآن» را برگزار می‌کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین یوسفی‌مقدم در مورد اقدامات صورت گرفته جهت برگزاری این همایش، گفت: تاکنون دو پیش‌همایش با عناوین «روش‌های مقاومت در برابر راهبرد آمریکا در منطقه غرب آسیا» و «قرآن و مبانی سیاسی مقاومت اسلامی» برگزار شده و تا زمان برگزاری همایش حداقل ده پیش‌همایش دیگر برگزار خواهد شد.

رئیس پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن در خصوص محورهای اصلی همایش، افزود: محورهای اصلی این همایش در پنج موضوع؛ مفاهیم، مبانی و اصول مقاومت اسلامی از منظر قرآن، الگوهای مقاومت در قرآن کریم؛ دستاوردهای مقاومت از منظر قرآن کریم، چالش‌های مقاومت از منظر قرآن کریم، گفت‌وگوهای مقاومت از منظر قرآن کریم خواهد بود.

وی با بیان این‌که تاکنون بیش از ۲۰ مرکز و مؤسسه آموزشی و پژوهشی جهت همکاری در خصوص برگزاری این همایش اعلام آمادگی کرده‌اند و این تعداد رو به افزایش است، خاطرنشان کرد: در حال حاضر با مشارکت مرکز همکاری‌های علمی و بین‌المللی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی در حال ثبت همایش در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) می‌باشیم که پس از انجام این فرآیند، نسبت به اطلاع‌رسانی فراخوان ارسال مقالات به همایش اقدام خواهد شد.

فراخوان بیست‌وهشتمین

اجلاس سراسری نماز

فراخوان بیست‌وهشتمین اجلاس سراسری نماز با موضوع «نماز و مدرسه» و در قالب‌هایی هم‌چون ایده‌ها و تجربیات موفق، علمی و پژوهشی اعلام شد.

به گزارش خبرنگاری حوزه، فراخوان بیست‌وهشتمین اجلاس سراسری نماز با عنوان «نماز و مدرسه» شامل موضوعاتی نظیر: شیوه‌های دعوت دانش‌آموزان به نماز، نقش مدیران و معلمان در دعوت به نماز، نقش اولیا در رونق نماز مدارس، راهکارهای حضور فعال روحانیون در نماز مدارس، چگونگی پیوند مدرسه با مسجد، راهکارهای رونق نماز مدارس و چگونگی نقش دانش‌آموزان در رونق نماز مدارس است.

علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را در قالب‌های ایده‌ها و تجربیات موفق، علمی و پژوهشی (کتاب و مقاله)، آثار ادبی و هنری شعر، رمان، قصه، خاطره، سرود، فیلم‌نامه، نمایشنامه، فیلم‌کوتاه، مستند، پویانمایی، موشن‌گرافی و طرح‌های گرافیکی (عکس، خط، پوستر، اینفوگرافی و تابلو مقاله) ارائه کنند.

ثبت نام و ارسال آثار از ۱۵ تیرماه آغاز شده و مهلت شرکت در این فراخوان تا ۱۵ آبان سال جاری است. علاقه‌مندان می‌توانند از طریق سایت ستاد اقامه نماز و یا صندوق پستی: ۱۴۱۷۷۴۳۱۸ اقدام کنند.

هم‌چنین زمان اعلام نتایج نیز ۳۰ آبان‌ماه است و به ۱۲۸ برگزیده فراخوان، هدایایی اهدا می‌شود. هم‌چنین به کلیه شرکت‌کنندگان گواهی حضور در فراخوان اعطا می‌شود.

علاقه‌مندان برای اطلاعات بیشتر می‌توانند از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی بیست‌وهشتمین اجلاس سراسری نماز: namaz.ir، سایت قنوت: www.quonot.net، کانال در پیام‌رسان سروش: sapp.ir/ejlas28 و کانال در پیام‌رسان بله: ble.im/ejlas28 اقدام کنند.

رئیس مرکز تحقیقات زن و خانواده خبر داد

دو رشته جدید مطالعات نظری زنان و جنسیت راه‌اندازی می‌شود

این مرکز است.

رئیس مرکز تحقیقات زن و خانواده به تشریح فعالیت‌های این مرکز پرداخت و تصریح کرد: مرکز تحقیقات زن و خانواده، با قوه قضائیه در مسئله لایحه خشونت همکاری داشت. وی ابراز کرد: از جمله کارهایی که انجام شده، ارتباط و همکاری علمی مؤثر با دانشگاه‌ها و جامعه علمی کشور است. حوزویان نسبت به جامعه علمی کشور در حاشیه هستند و ما باید ادبیات دینی را در جامعه علمی از در حاشیه بودن خارج کنیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین زبایی‌نژاد با بیان این‌که طرح دیگری که مورد نظر ماست، راه‌اندازی شبکه نخیکن علمی کنش‌گر است که اگر مشکل پشتیبانی مالی آن حل شود، نسبت به راه‌اندازی آن اقدام می‌کنیم، تشریح کرد: پیشنهاد راه‌اندازی رشته مطالعات زنان نیز توسط همین مرکز داده شد و توسط شورای عالی حوزه‌های علمیه به تصویب رسید؛ هم‌چنین پیشنهاد راه‌اندازی رشته‌های مطالعات نظری جنسیت و مطالعات نظری زنان در سطح چهارراه نیز ارائه داده‌ام.

رئیس مرکز تحقیقات زن و خانواده عنوان کرد: در سال گذشته برای اولین بار با همکاری دانشگاه علامه طباطبائی علیه‌السلام در هفته پژوهش، نشست هم‌اندیشی استادان دانشگاه در حوزه رشته‌های مطالعات زنان را برگزار کردیم.

وی در پایان با بیان این‌که در برنامه پنج‌سال آینده مسئله بین‌المللی شدن مرکز مطالعات زن و خانواده را در اولویت قرار داده‌ام، افزود: مشکل ما این است که نهادهایی که از آن‌ها انتظار داریم، از ظرفیت‌های مراکز تخصصی استفاده نمی‌کنند.

رئیس مرکز تحقیقات زن و خانواده گفت: پیشنهاد راه‌اندازی رشته‌های مطالعات نظری جنسیت و مطالعات نظری زنان در سطح چهار راه، به شورای عالی حوزه‌های علمیه ارائه داده‌ام.

به گزارش خبرنگاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین محمدرضا زبایی‌نژاد، ۲۵ تیر در دیدار مسئول ارتباطات حوزوی دفتر مقام معظم رهبری با مدیر و مسئولان مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران که در این مرکز برگزار شد، بیان کرد: مرکز تحقیقات زن و خانواده تنها نهاد صفتی حوزه علمیه خواران است که در عرصه پژوهش فعالیت می‌کند.

وی افزود: مرکز تحقیقات زن و خانواده با این غرض تأسیس شد که بلندگویی حوزه علمیه خواران در خارج از حوزه‌های علمیه و در جامعه علمی کشور باشد. ایجاد و گسترش گفت‌وگو علمی و مشاوره‌های مربوط به مسایل زن و خانواده نیز از مسئولیت‌های

معاون پژوهش و برنامه‌ریزی ستاد همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش اعلام کرد

فراخوان دور جدید پذیرش سرباز طلبه

پایان تحصیلات سطح یک، از جمله شرایط فردی جذب سرباز طلبه برای آموزش و پرورش است.

معاون پژوهش و برنامه‌ریزی ستاد همکاری‌ها با بیان این‌که اولویت خدمت وظیفه داوطلبان، انجام فعالیت‌های پرورشی و فرهنگی در مناطق محروم و مدارس شبانه‌روزی می‌باشد، اظهار کرد: طلاب مشمول و علاقه‌مند می‌توانند تا تاریخ ۵ مردادماه با مراجعه به معاونت‌های پرورشی و فرهنگی ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها جهت گذراندن دوره خدمت وظیفه اقدام نمایند.

آیت‌الله عیسی قاسم

رسالت حوزه علمیه خواهران تربیت زنان مطیع در برابر اوامر الهی است

الهی است.

رهبر انقلابیون بحرین با بیان این‌که امروز آمریکا در بحرین، ایران و همه کشورها سعی می‌کند، تهاجم فرهنگی داشته باشد و جامعه اسلامی باید با این مسئله مقابله کند، تصریح کرد: امروز فرهنگ‌های مختلفی در مناطق و کشورهای مختلف وجود دارد که با یکدیگر تعارض دارند و هیچ کشوری نمی‌تواند در مقابل فرهنگ‌های دیگر دیوار بکشد؛ اما در این تعارض و نزاع، فرهنگی که اصیل‌تر باشد، باقی می‌ماند و پیروز می‌شود.

آیت‌الله شیخ عیسی قاسم با تاکید بر این‌که دو جبهه کفر و اسلام، تلاش و جدیت بسیار زیادی برای مقابله با یکدیگر دارند، خاطرنشان کرد: در گذشته شوروی و امروز آمریکا با جدیت سعی بر قدرت گرفتن باطل خود داشته‌اند و ما نیز اگر با صلابت و جدیت از فرهنگ اصیل و حقه اسلام دفاع و از ظرفیت‌ها و فرصت‌های خود به‌خوبی استفاده کنیم، یقیناً پیروز خواهیم شد.

● **رقابت جدی میان اندیشه اسلام و غرب در عرصه زنان وجود دارد**

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالکریم بهجت‌پور هم در این دیدار، بیان کرد: شیعه به وجود افرادی مانند آیت‌الله شیخ عیسی قاسم افتخار می‌کند؛ چراکه ایشان بحرین را از دهان آمریکا بیرون کشید و دیگر این کشور لقمه شیرینی برای آمریکا و استکبار جهانی نیست.

مدیرحوزه‌های علمیه خواهران با اشاره به اهمیت اتحاد و همدلی مسلمانان در کشورهای اسلامی، تصریح کرد: ما انقلاب و مسلمانان بحرین را جدای از خود نمی‌دانیم و همه، عضوی از جامعه اسلامی هستیم.

رهبر انقلابیون بحرین گفت: در گذشته شوروی و امروز آمریکا با جدیت سعی بر قدرت گرفتن تفکر باطل خود داشته‌اند و ما اگر با صلابت و جدیت از فرهنگ اصیل و حقه اسلام دفاع کنیم، یقیناً پیروز خواهیم شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله شیخ عیسی قاسم، ۲۵ تیر در دیدار مدیر حوزه‌های علمیه خواهران که در قم برگزار شد، با اشاره به این‌که اگر زنان و بانوان یک جامعه به‌خوبی تربیت شوند، همه جامعه نیز رشد می‌کنند، بیان کرد: از رسالت‌های حوزه‌های علمیه خواهران، تربیت زنان مطیع در برابر اوامر

حجت‌الاسلام والمسلمین تسخیری بررسی کرد

نیازها و الزامات حضور مؤثر حوزه علمیه در فضای بین‌الملل

رئیس مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی گفت: امروز بسیاری به اسم حقوق بشر حق بشر را ضایع می‌کنند، به اسم دین، دین جامعه‌ای را از بین می‌برند. ما ضرورتی از این بیشتر باید احساس کنیم. حجت‌الاسلام والمسلمین مهدی تسخیری رئیس مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در گفت‌وگویی به تشریح نیازها و الزامات حضور مؤثر حوزه علمیه در فضای بین‌الملل، چگونگی حضور علما در این عرصه اهمیت گفت‌وگوهای بین ادیان و مذاهب و مشکلات و موانع پیش‌روی گفت‌وگوی دینی و… پرداخت. مشروح این گفت‌وگو که با تلاش دفتر امور ادیان و مذاهب مرکز ارتباطات و امور بین‌الملل حوزه‌های علمیه کشور انجام شده است را در ادامه می‌خوانید:

■ **حضور علما در عرصه بین‌الملل سابقه دیرینه‌ای دارد اما به شکل تشکیلاتی این حضور محسوس نبوده، ارزیابی شما از حضور حوزه علمیه به شکل تشکیلاتی، منسجم و سازمان یافته چیست؟**

■ یکی از تجربه‌های نوبی که دیانت‌های مختلف پس از گذشت چندین قرن به آن رسیده‌اند بحث گفت‌وگو با سایر ادیان است. متأسفانه جدا شدن رهبران ادیان از یکدیگر زمینه‌ساز سکولاریزم شد نه در جنبه حکومتی بلکه در بسیاری از انسان‌ها این اندیشه ایجاد شد و این مختص مسیحیان و یهودیان به تنهایی نیست، این مسئله شامل ما هم می‌شود. ما با این همه میراث غنی اسلامی و خصوصاً اهل‌بیتی علیهم‌السلام نباید به این سمت کشیده شویم.

سکولاریزم صورت‌های مختلفی دارد. جدایی دین و دولت، همراهی دین و دولت و بی‌طرف بودن دین. اندیشه بی‌دینی امروز به‌عنوان دشمن مشترک تمامی ادیان است. امروز بسیاری به اسم حقوق بشر، حق بشر را ضایع می‌کنند، به اسم دین، دین جامعه‌ای را از بین می‌برند. ما ضرورتی از این بیشتر باید احساس کنیم. این هم افزایی بسیار می‌تواند به تبیین داشته‌هایمان کمک کند. ما معتقدیم پیرو امامانی هستیم که جز عشق، برادری و صلح چیزی به بشر ندادند. بسیاری از شاگردان امام صادق علیه‌السلام از مخالفان اعتقادی بودند ولی با این وجود شاگرد او بودند. امام چگونه با آن‌ها برخورد می‌کرد. خوب چه کسی بهتر از حوزه علمیه که خودشان ارباب این فکر هستند و می‌تواند این اندیشه را تبیین کند.

وقتی علمای عالم و مطلع این عرصه، در این میدان نباشند، دیگر رجوع به آن‌ها چه نتیجه‌ای می‌تواند داشته باشد.

■ **چه راهکاری برای بهبود بخشیدن به مشکلات حوزه گفت‌وگوی بین‌الدیانی و بین‌المذهبی دارید؟ آیا پژوهش‌ها توانسته راهگشا باشند؟**

■ شهید مطهری رحمته‌الله قرآن را به طبیعت تشبیه می‌کرد و می‌فرمود همان‌طور که انسان هرروز نسبت به طبیعت اکتشافات جدیدی دارد این اکتشافات نسبت به قرآن‌کریم نیز وجود دارد. منابع ما غنی است آن‌چه مهم است این مسئله است که ما چگونه از این منابع در ارتباط با مسایل روز استفاده و استخراج کردیم. این منابع که سخن نمی‌گویند حضرت امیرمی‌فرمایند «فاستنطقواها» بیایید و این منابع را به حرف در بیاورید. ما داشته‌هایمان را رها می‌کنیم و در جای دیگر دنیا به دنبال چیزهایی می‌رویم که بعد از ۱۰ سال می‌بینیم که همه این مسئله در منابع ما موجود بوده است. مثلاً اصل بحث گفت‌وگو که امروز این‌گونه القا می‌شود که این از کشفیات جهان مدرن غربی است. خیر! ریشه

است و این وظیفه ماست.

در ادامه این دیدار میهمانان هندی یک به یک و درباره هدف خود از سفر و نگاه‌شان به ایران سخن گفتند. یکی از میهمانان، گفت: ما پیش از سفر به ایران ذهنیت دیگری نسبت به ایران داشتیم و پس از آمدن به ایران، ذهنیت مان عوض شد. ما شاهد آن بودیم که ایران پس از چهل سال، هم‌چنان با استحکام و قدرت بالا درمقابل آمریکا ایستاده است. ما شاهد آن بودیم که ایران از نظر تکنولوژی به موفقیت‌های بسیاری دست‌یافته و سرمایه‌های عظیم اسلام را حفظ کرده است. ما شبهاتی درباره شیعه و سنی در ایران داشتیم؛ اما بعداز سفر به ایران، شبهات ما برطرف شد.

● **ما باید با وحدت خود، دشمن را می‌ووس و اسلام را سربلند کنیم**

یکی دیگر از مهمان نیز گفت: اطلاعات غلطی درباره ایران به جهان صادر می‌شود؛ اما آن‌چه با دیدن ایران احساس کردم، این بود که انقلابی که به‌دست امام خمینی رحمته‌الله به‌وقوع پیوست، واقعاً موجب بروز تغییرات بسیار زیاد در ایران شده است.

رئیس دانشکاه ادیان و مذاهب به اهداف و فعالیت‌های دانشگاه ادیان و مذاهب اشاره و تصریح کرد: هدف ما در دانشگاه ادیان و مذاهب نزدیک کردن نگاه پیروان مذاهب مختلف است. همه درس‌های ما در این‌جا، مقارن است؛ یعنی تقارن بین ادیان و مذاهب

این گفت‌وگو در آیات قرآن و احادیث وجود دارد و دست ما پر است، ولی چگونه بهره‌برداری کردیم. لذاست که در بیرون مطرح می‌کنند که اسلام توانایی پاسخ‌گویی به مسایل روز را ندارد.

وقتی یک مسلمان نسبت به مسایل دینی بی‌توجه باشد و یک عالم، یک دانشمند قدرت پاسخ‌گویی به مشکلات و مسایل مطرح در حوزه اسلام را نداشته باشد، دیگران آن را به چشم اسلام می‌بینند که اسلام این قدرت را ندارد. در حالی که باید خود اسلام را بنسبانه نه این‌که اسلام با اشخاص شناخته شوند.

■ **نگاه شما به کادر سازی برای حضور در عرصه بین‌الملل چیست؟ آیا فضایی برای حضور این نیروها در خارج از کشور ایجاد شده است؟**

■ همیشه تاریخ همین بوده است، خود می‌بایر اسلام نیروهایی را تربیت کرده و کشورهای مختلف می‌فرستاند. امروز کادرسازی نه این‌که صورت نپذیرد! اتفاقاً نیرو تربیت می‌شود، اما نیرویی که بتواند مسایل را تبیین کند نیست. نه این‌که نمی‌خواهند یا قصدی دارند! خیر، بلکه نمی‌توانند. لذا جایگاه حوزه علمیه در این‌جا مشخص می‌شود که باید نیرو سازی کند. در این‌جا فقط بحث زبان نیست بلکه بحث القای مفاهیم و چگونگی انتقال مفاهیم است. یعنی چگونه با مخاطب سخن گفتن، این مهم است. یعنی مخاطب آسیایی، اروپایی این‌ها با هم متفاوتند و سخن گفتن با آن‌ها متفاوت. برای برخی منبر ساده کفایت می‌کند، اما درجایی صرف منبر به تنهایی پاسخ‌گو نیست.

حوزه علمیه اینگونه نیروهایی نیز باید تربیت کند و دنبال نتیجه در کوتاه‌ترین مدت نباشد. در این‌گونه برنامه‌ها باید صبر کرد و ۵۰ سال دیگر نتیجه آن را باید دید. فعالیت شیخ محمدتقی قمی، امام موسی صدر، شرف‌الدین و یا سید محسن امین در حدود چهل سال قبل امروز نتیجه می‌دهد.

در منابع، مباحثی که در حوزه گفت‌وگوی با ادیان و مذاهب مختلف است را بررسی و استخراج کنیم. گاهی بحثی که پیش می‌آید کسی جز محققان حوزوی که آشنا به منابع هستند نمی‌توانند پاسخ‌گو باشند. در بسیاری از مباحث در حوزه محیط زیست، عدالت و… وقتی به گفت‌وگو می‌نشینیم، می‌بینیم بسیاری از نکات مشترک است. لذا این‌که دین باعث درگیری بشر است این دروغ بزرگی است. حرکت‌های سیاسی و رهبران سلطه سیاسی که از دین به‌عنوان مرکبی برای منافع خودشان استفاده می‌کنند باعث درگیری هستند نه دین. برخی حقوق شهروندی را به‌گونه‌ایی تبیین می‌کنند که مقابل دین است و این تعریف درستی نیست. زیرا دین توجه بالایی به حقوق

شهرندی دارد.

در مناطق اسلامی کلیساهایی با قدمت ۱۰۰۰ ساله وجود دارد اما شما در این کشورهای داعیه دار دموکراسی ببینید چند مسجد با این سابقه یافت می‌شود. چرا امروز در کشورهای اروپایی برخی در حال فروش کلیساها هستند. یعنی قداست برای کلیسا قائل نیستند. امروز به خاطر عدم آگاهی از بسیاری از مسایل است که برخی به تحراف کشیده می‌شوند.

■ **آیا مشکلات موجود در بحث گفت‌وگوی ادیان، بازگشتش به فرهنگ گفت‌وگو در جامعه برنمی‌گردد؟**

■ انسان در زندگی دو راه بیشتر ندارد یا گفت‌وگو یا جنگ با همه انواعش. گفت‌وگو راه کم هزینه‌ایست برای جامعه جهانی اما با این وجود می‌بینید که برخی قدرت‌های دنیا بسیار برای جنگ هزینه می‌کنند. ترامپ گفته هفت هزار میلیارد دلار برای جنگ در خاورمیاه هزینه شده و چیزی هم به‌دست نیاوردم. این‌ها با سوریه، لبنان و کشورهای دیگر چه کردند. بحث و گفت‌وگو باید از خانه و مدرسه شروع شود. و این فرهنگ نهادینه می‌شود.

رسول خدا در برخورد با کودکان، مانند آن‌ها می‌شود این درس بزرگی است برای این‌که ما با دینیم با هر شخص و گروهی باید مانند خودشان برخورد کنیم اگر این فرهنگ نهادینه شود و در مرحله‌های بعدی گفت‌وگوی ادیان نیز به خوبی شکل بگیرد، موجب کشف زوایه‌های پنهانی است که برای هر طرف گفت‌وگو کشف می‌شود. جامعه ما در طول تاریخ بزرگانی را در علوم مختلف داشته باید از خانه و مدرسه شروع شود. و این ظرفیت را داشته باشد.

■ **حضور علما و بزرگان دینی را در چه سطحی مناسب می‌دانید؟**

■ هرچه سطح بالاتر باشد در ارتباط با علما بهتر است. گاهی احتیاط خلاف احتیاط است. یعنی اگر مناصب را شخصیت‌های تراز اول در دست نداشته باشند باید به شخصیت درجه دو مراجعه کرد و همین‌طور باید پایین آمد که موجب ضعف در فعالیت‌ها می‌شود. زیرا ضریب خطای علمای درجه دو و سه را شخصیت‌های درجه یک ندارند مگر آن‌که شخصی بگوید من توانایم مثلاً در فقه و اصول است و در حوزه ادیان و گفت‌وگوی ادیان تخصصی ندارم که مسئله دیگری است. علماً گاهی وقت برای دیدار نمی‌دهند و اگر وقت هم بدهند در حد ۲۰ دقیقه که در این فرصت گفت‌وگوی خاصی صورت نمی‌پذیرد. لذا با نبود این شخصیت‌ها باید سراغ افراد دیگر رفت که گاهی نقد هم می‌شود که این افراد برای گفت‌وگوی ادیان چه کسانی هستند. ناچاراً باید سراغ افراد درجه چندم رفت. زیرا راه گفت‌وگورا که نمی‌توان بست.

اندیشمندان هندی

اطلاعات نادرستی از ایران به جهان صادر می‌شود

دیدار صمیمی، گفت: در گذشته اختلافات میان شیعه و سنی در هند بسیار کم بود؛ اما امروز دشمن تلاش می‌کند بین آن‌ها اختلاف ایجاد کند. وی افزود: دانشگاه ادیان و مذاهب شبانه‌روز تلاش می‌کند تا به‌طور ریشه‌ای جو اختلاف‌افکنی دشمن را از میان ببرد. همه دانشجویان ما وحدتی و تقریبی هستند. ما به‌صورت علمی و آکادمیک در پی اثبات ضرورت حل اختلافات بین مسلمانان هستیم و صدها رساله در این زمینه نوشته‌ایم.

رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب به اهداف و فعالیت‌های دانشگاه ادیان و مذاهب اشاره و تصریح کرد: هدف ما در دانشگاه ادیان و مذاهب نزدیک کردن نگاه پیروان مذاهب مختلف است. همه درس‌های ما در این‌جا، مقارن است؛ یعنی تقارن بین ادیان و مذاهب

● **تعویق صدور حکم شیخ زکزاکی**

توسط دیوان عالی ایالت کادونا

دستگاه قضایی نیجریه پس از بحث و گفت‌وگو میان وکلا و دادستانی در دیوان عالی ایالت کادونا، صدور رأی درباره شیخ ابراهیم زکزیکی را یازده روز به تعویق انداخت.

به گزارش خبرگزاری اپنا، در حالی‌که اوضاع جسمانی رهبر جنبش اسلامی نیجریه به سبب ترکشی که در بدن دارد؛ بسیار حساس است؛ لذا دستگاه قضایی این کشور، صدور حکم او را بازم به تعویق انداخت.

دستگاه قضایی نیجریه، ۲۱ جولای برابر با ۳۰ تیر پس از بحث و گفت‌وگو میان وکلا و دادستانی در دیوان عالی ایالت کادونا، صدور رأی درباره حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ ابراهیم زکزیکی را، ۱۱روز به تعویق انداخت.

پزشکان اعلام کرده‌اند که شیخ زکزیکی بینایی چشم چپ خود را کاملاً از دست داده است و چشم راست او هم، تنها ۴۵ درصد بینایی دارد.

این در حالی است که هم‌سرا او هم به سبب ترکشی که در بدن خود دارد، به مراقبت پزشکی بسیار دقیقی نیازمند است.

دستگاه قضایی نیجریه شرط آزادی وی را معالجه در داخل نیجریه تعیین کرده است؛ اما بنا به ارزیابی‌های دیگر و طبق توافق قبلی با دادگاه، احتمال انتقال او به خارج از کشور ـ به‌ویژه ترکیه ـ وجود دارد.

گفتنی است، دادگاه عالی نیجریه، با تشکیل جلسات محاکمه، شیخ زکزاکی و همسرش را بی گناه تشخیص و دستور آزادی فوری آن‌ها را داده بود. براساس حکم این دادگاه، دولت نیجریه باید شیخ زکزاکی و همسرش را در عرض ۴۵ روز به پلیس تحویل داده و پلیس نیز این دو نفر را در زمان ۲۴ ساعت به یک مکان امن انتقال می‌داد. دادگاه هم چنین حکم کرد که دستگاه امنیتی نیجریه باید ۱۵۰ هزار دلار به‌عنوان غرامت به خانواده شیخ زکزاکی پرداخت کند. اما این احکام دادگاه عالی نیجریه به دلایل واهی اجرا نشد و ارتش نیجریه هم چنان شیخ را در بازداشت دارد!

در تمام طول این چهار سال، مسلمانان و شیعیان نیجریه تظاهرات مداومی را در داخل و خارج این کشور برای آزادی او برگزار کرده و شهدای متعددی را تقدیم کرده‌اند. نیروهای امنیتی این کشور علاوه بر استفاده از گاز اشک‌آور، به سوی تظاهرات کنندگان، تیراندازی مستقیم نیز می‌کنند!

● **انتقاد نهادهای اسلامی مالزی**

از رفتار غیر اسلامی عربستان

ائتلاف نهادهای عام‌المنفعه اسلامی در مالزی، دولت آل سعود را به‌خاطر سیاست‌های غیراخلاقی از جمله دعوت از خواننده‌های غربی و هم‌چنین داشتن روابط دوستانه با رژیم صهیونیستی و آمریکا محکوم کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، به نقل از freemalysiatoday، ائتلافی از نهادهای عام‌المنفعه اسلامی در مالزی، عربستان سعودی را به سبب آزادسازی سیاست‌هایش از جمله جشنواره جهانی جده که خواننده‌های غربی هم‌چون نیکی میناژ برای شرکت در آن دعوت کرده بود، مورد انتقاد قرار داده و داشتن روابط گرم این کشور با رژیم صهیونیستی و ایالات متحده را به‌شدت زیر سؤال برد. هم‌چنین در بیانیه شورای مشورتی سازمان‌های اسلامی در مالزی (مهییم)، به همکاری عربستان سعودی با آمریکا و رژیم صهیونیستی، همراه با زیر پا گذاشتن حقوق بشر اعتراض شده است.

محمد اعظمی عبدالحمید ریاست مهیم گفت: هر چند میناژ از حضورش در عربستان و اجرای کنسرت انصراف داد، با این حال این‌که مقامات سعودی از او دعوت کرده‌اند، به خودی خود «تکان‌دهنده و کاملاً منجرکننده» است.

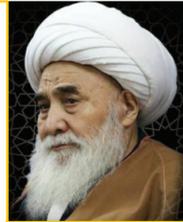
این ائتلاف هم‌چنین از سیاست‌های اخیر آل سعود در برهم زدن ثبات منطقه و ارائه غلط آموزه‌های اسلامی و… انتقاد کرده و از عربستان خواست سیاست‌های غیراخلاقی و سیاه‌نمایی در رابطه با اسلام را پایان داده، اجزاهای غیراسلامی را متوقف کرده، نیروهایش را از یمن بازگرداند و حقوق بشر را زیر پا نگذارد.

گفتنی است، پس از امضای این سند رونوشتی از آن به ماهاتیر محمد نخست وزیر مالزی، سفارت عربستان سعودی در کوالالامپور و سازمان همکاری اسلامی ارائه گردید.

بزرگداشت آیت‌الله محقق کابلی

با حضور علما و مردم

مراسم بزرگداشت آیت‌الله محقق کابلی رحمته الله علیه با حضور آیات امینی، علوی بروجردی، حسینی پوشه‌ری، نمایندگان بیوت آیات عظام مکارم شیرازی و حکیم، جمعی از مسئولان و مردم افغانستان و اهالی قم، ۲۷ تیر در شبستان

مجاور مسجد اعظم قم برگزار شد.

تعالیم آیت‌الله اعرافی با علما و حوزه افغانستان سازنده است به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین واعظ‌زاده در این مراسم با بیان این‌که جهاد یکی از خصوصیات بارز مردم افغانستان است، افزود: آیت‌الله اعرافی با علمای افغانستان رابطه خوب و صمیمی داشته‌اند و این تعامل بی‌ظنیر منشأ برکات بسیاری برای حوزه‌های علمیه افغانستان شده است.

این خطیب حوزوی گفت: رهبری دینی و مذهبی در جوامع، اختصاص به جهان اسلام و تشیع نداشته و نقش این رهبران در پیشبرد اهداف، همه جوامع بسیار ممتاز است.

وی با بیان این‌که، در جوامع اسلامی مرجعیت دینی دارای نقشی بی‌بدیل و ممتاز است، خاطرنشان کرد: حضرت آیت‌الله خویی در درباره شأن و جایگاه آیت‌الله محقق کابلی، الفاظ «علامه‌الفاضل» و «رکن‌الاسلام» را به‌کار برده‌اند.

حجت‌الاسلام والمسلمین واعظ‌زاده مطرح کرد: امروز نه‌تنها حوزه علمیه و مراجع تقلید قم، بلکه حوزه و مراجع تقلید نجف و شخصیت‌های بسیاری از کشورهای اسلامی، در غم فقدان آیت‌الله محقق کابلی بیایه داده و برای درگذشت ایشان ابراز تاز می‌کنند. وی تأکید کرد: هیچ یک از علمای نجف‌اشرف نتوانستند، پرچمداری دینی امت افغانستان را بر عهده بگیرند تا این‌که آیت‌الله محقق کابلی ۲۰ سال زانوی ادب در محضر بزرگانی چون آیت‌الله خویی و امام خمینی رحمته الله علیه به زمین زده و رهبری دینی مردم افغانستان را بر عهده گرفت.

حجت‌الاسلام والمسلمین واعظ‌زاده یادآور شد: از برکات وجود آیت‌الله محقق کابلی می‌توان به ده‌ها حوزه علمیه، کتابخانه و مراکز فرهنگی اشاره کرد و نخستین کسی که نیازمندان و خانواده‌های شهید را یاری می‌کرد، معظم‌له بود.

تولیت مدرسه علمیه حقانی قم

دار فانی را واع گفت

عالم ربانی آیت‌الله حاج شیخ حسین حقانی متولی مدرسه علمیه حقانی قم و فرزند بانی مدرسه مرحوم حاج علی حقانی، پس‌از عمری نشر علوم دینی و تربیت طلاب و ارائه آثار علمی و پژوهشی بعداز تحمل یک

دوره بیماری، ۲۵ تیر دارفانی را وداع گفت. پیکران عالم دینی، ۲۷ تیر از مسجد آبشار به‌سوی حرم مطهر حضرت معصومه رحمته الله علیه تشییع و پس‌از اقامه نماز توسط آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانی در این حرم مطهر به خاک سپرده شد.

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی، آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه و دکتر لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی با صدور پیام‌های جداگانه‌ای درگذشت این عالم مجاهد را تسلیت گفتند. گریه‌های از پیام‌ها به این شرح است:

آیت‌الله‌العظمی مکارم مکارم شیرازی

بسم الله الرحمن الرحيم
با نهایت تأسف، خبر فقدان اسفناک حجت‌الاسلام والمسلمین حاج شیخ حسین حقانی تولیت محترم مدرسه حقانی و از همکاران قدیمی مجله مکتب اسلام را دریافت داشتم. این عالم ربانی در طول عمر با برکت خود علاوه بر همکاری مؤثر در مجله مکتب اسلام و سرپرستی مدرسه معروف حقانی، آثار قلمی یا ارزشی نیز داشت.

این‌جانب این ضایعه را به علما، فضلا و طلاب حوزه‌های علمیه تسلیت عرض می‌کنم و شادی روح آن مرحوم و صبر و اجر بازماندگان را از خداوند متعال خواهانم.

ناصر مکارم شیرازی

آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه

بسم الله الرحمن الرحيم ان الله وانا اليه راجعون ارتحال مرحوم آیت‌الله حاج شیخ حسین حقانی طاب ثراه مایه تاجر و اندوه شد، این مصیبت را به همه داغدیدگان و بازماندگان محترم تسلیت عرض می‌کنم و علو درجات آن فقید سعید و نیز والد معظم ایشان، که سرچشمه برکاتی در حوزه‌های علمیه بودند و بحمد الله استمرار دارد، مسالت می‌نمایم و شکیبایی و یادش نیک الهی را برای همه بازماندگان محترم از خداوند منان خواهانم. عاشر سعیدا و مات سعیدا.

دکتر لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی

این روحانی فاضل و جلیل‌القدر در طول عمر با برکت خویش به فراگیری و نشر علوم دینی و تربیت طلاب اهتمام وافر داشتند و آثار علمی و پژوهشی ارزشمندی در زمینه‌های تاریخی، فقهی، اصولی و فلسفی از خویش به جای گذاشتند.

گفتنی است، مرحوم آیت‌الله حسین حقانی، اول اسفند سال ۱۳۱۳ شمسی در شهرستان زنجان در یک خانواده مذهبی به دنیا آمد و سال ۱۳۳۰ شمسی وارد حوزه علمیه قم شد.

پس از پشت‌سر گذاشتن دروس مقدمات و سطح حوزه نزد اساتید میرز آن روز، دروس خارج حوزه را نیز در نزد علما و مراجع برجسته قم تلمذ کرد. آیات عظام بروجردی و امام خمینی و محقق داماد از اساتید وی بودند.

آثار علمی و پژوهشی مرحوم آیت‌الله حسین حقانی در عرض ۵۴ سال متجاوز از ۷۰۰ دفترچه ۲۰۰ برگی علمی و تاریخی و فقهی و اصولی و فلسفی می‌باشد.

آیت‌الله محمدجواد فاضل لنکرانی با حضور در برنامه آینه حجاب شبکه قرآن سیما، ضمن تشریح فلسفه حجاب بانوان و وجوب قرآنی آن، به ضرورت الزام رعایت عفاف و حجاب در جوامع بشری و آثار فراوان اجتماعی آن و هم‌چنین وظیفه حکومت در قبال بی‌حجابی پرداخت. متن سخنان رئیس مرکز فقهی انمه اطهار رحمته الله علیه به شرح زیر است:

از منظر یک خانمی که در جامعه

اسلامی زندگی می‌کند، سؤالی از حضرت‌تعالی می‌پرسم؛ من دختر جامعه اسلامی هستم که در ایران عزیز زندگی می‌کنم و به این کشور افتخار می‌کنم. منتهی تمایل دارم به این‌که حجابم را رعایت نکنم و یا نداشته باشم.

این سؤالی است که اتفاقاً بسیار از ما پرسیده شده که مانعی ندارد، یک انسان مسلمان بوده و به نماز و روزه مقید باشد، حج نیز برود؛ حتی مسایل مستحبی، زیارت عتبات و... را انجام بدهد؛ ولی بگوید این یکی را (حجاب) نمی‌خواهم داشته باشم. من به این گروه از بانوان عرض می‌کنم: این از نظر مبنای دینی به هیچ‌وجه صحیح نیست.

از نظر مبنای دینی ما، مسلمان کسی است که به جمیع آن‌چه که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله از طرف خدای تبارک و تعالی به‌عنوان دین اسلام آورده، معتقد و مؤمن باشد؛ البته ما باید این‌ها را تفکیک کنیم. برخی‌شان می‌گویند: ما معتقد به حجاب نیستیم که من به این‌ها جواب می‌دهم؛ یعنی گروهی بگویند: ما به نماز و روزه معتقدیم؛ ولی به حجاب معتقد نیستیم و وجوب آن را قبول نداشته‌ایم. ما در مقابل این‌ها عرض می‌کنم که اصلاً از نظر ضوابط دینی و فقهی نمی‌شود، اسم چنین شخصی را مسلمان گذاشت؛ مسلمان مؤمن کسی است که به جمیع آن‌چه که پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله آورده، ایمان و اعتقاد داشته باشد. یک کسی می‌گوید: برای من ثابت نیست که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله چنین تکلیفی را آورده که باید به او پاسخ دیگری داشته باشیم.

آیات وجوب حجاب

قرآن کریم نسبت به بخشی از افراد که می‌گفتند: تو من بعضی و تکفیر بعضی (نساء/۱۵۷) اولئک هم الکافرون حقاً (نساء/۱۵۷) یعنی اساساً اگر کسی بگوید من برخی را قبول دارم

و بعضی را اعتقاد ندارم، این‌ها از مصادیق کافر تلقی می‌شود؛ لذا این سؤال جویاوش روشن است. مؤمن کسی است که به جمیع آن‌چه پیامبر صلی الله علیه و آله آورده، ایمان داشته باشد؛ البته این‌جا یک نکته‌ای را عرض کنم که یک بحث این است که کسی می‌داند پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله چنین مطلبی را گفته؛ ولی انکار می‌کند، این یک حکمی دارد و کسی که نمی‌داند پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله چنین چیزی فرموده یا نه؟ پاسخ دیگری دارد که اگر کسی هم می‌داند و هم معتقد است؛ ولی در مقام عمل رعایت نمی‌کند، حکم دیگری دارد.

آیا در آیات شریفه قرآن کریم صراحتاً به این موضوع اشاره شده است؟

■ به نظر من مهم‌ترین سند در این قضیه قرآن کریم است؛ یعنی ما تکلیفی داریم که فقط ریشه روایی دارند و اصلاً در قرآن به آن اشاره‌ای نشده است. تکلیفی نيز داریم که هم در قرآن آمده و هم در روایات به آن اشاره شده که حجاب از این نوع تکالیف است و به نظر من جامعه امروز به‌ویژه بانوان ما باید به این مسئله توجه پیدا کنند که این مسئله یعنی وجوب حجاب برای بانوان یک ریشه قرآنی دارد، من معتقدم که بخشی از بانوان ما، دختران و خواهران که امروز نسبت به مسئله حجاب موضع منفی دارند، این‌ها شاید فکر می‌کنند که حجاب یکی از سنت‌های گذشته است، و اکنون چه لزومی دارد که نسل امروز آن سنت را رعایت کند؟ واقعاً ما وقتی به قرآن کریم مراجعه می‌کنیم، می‌بینیم که راجع به مسئله حجاب به‌صورت صریح اشاره کرده، در قرآن ما چند نوع آیه داریم که به این موضوع پرداخته است؛ یعنی اولئک ای نیست که بگوئیم یک آیه است و شاید بشود، یک معنایی برایش کرد که ارتباطی به حجاب نداشته باشد. در دو سوره مهم قرآن؛ یعنی در سوره احزاب و سوره نور، در هر کدام در آیات متعدد مسئله حجاب را مطرح کرده است.

در یک جا خدای تبارک و تعالی به مسلمان‌ها (به مردها/بشأن) می‌فرماید: شما وقتی وارد منزل رسول خدا صلی الله علیه و آله شدید، همین‌طوری سرتان را زیر نیندازید و داخل آشپزخانه و قسمت‌های دیگر در اندرون خانه شوید. شما اگر چیزی می‌خواهید، در درجه اول باید از خود پیامبر صلی الله علیه و آله که مرد آن خانه

■ نه، امر شخصی نیست؛ بلکه امر اجتماعی است که آثار فراوان اجتماعی دارد. می‌پرسید که این آثار فراوان اجتماعی چیست؟ بعد از این که ان‌شاءالله دلایلش را ذکر خواهیم کرد، خواهیم دید که یک حیایی برای همه مردم جامعه به‌وجود می‌آورد. اگر نعوذ بالله ما دین را کنار بگذاریم، باز هم حیا یک چیزی است که عقلا آن را قبول دارند. شما بروید سراغ عقلا؛ آن عقلائی که متدین به هیچ دینی نیستند؛

■ نه، امر شخصی نیست؛ بلکه امر اجتماعی است که آثار فراوان اجتماعی دارد. می‌پرسید که این آثار فراوان اجتماعی چیست؟ بعد از این که ان‌شاءالله دلایلش را ذکر خواهیم کرد، خواهیم دید که یک حیایی برای همه مردم جامعه به‌وجود می‌آورد. اگر نعوذ بالله ما دین را کنار بگذاریم، باز هم حیا یک چیزی است که عقلا آن را قبول دارند. شما بروید سراغ عقلا؛ آن عقلائی که متدین به هیچ دینی نیستند؛

■ نه، امر شخصی نیست؛ بلکه امر اجتماعی است که آثار فراوان اجتماعی دارد. می‌پرسید که این آثار فراوان اجتماعی چیست؟ بعد از این که ان‌شاءالله دلایلش را ذکر خواهیم کرد، خواهیم دید که یک حیایی برای همه مردم جامعه به‌وجود می‌آورد. اگر نعوذ بالله ما دین را کنار بگذاریم، باز هم حیا یک چیزی است که عقلا آن را قبول دارند. شما بروید سراغ عقلا؛ آن عقلائی که متدین به هیچ دینی نیستند؛

■ نه، امر شخصی نیست؛ بلکه امر اجتماعی است که آثار فراوان اجتماعی دارد. می‌پرسید که این آثار فراوان اجتماعی چیست؟ بعد از این که ان‌شاءالله دلایلش را ذکر خواهیم کرد، خواهیم دید که یک حیایی برای همه مردم جامعه به‌وجود می‌آورد. اگر نعوذ بالله ما دین را کنار بگذاریم، باز هم حیا یک چیزی است که عقلا آن را قبول دارند. شما بروید سراغ عقلا؛ آن عقلائی که متدین به هیچ دینی نیستند؛

■ نه، امر شخصی نیست؛ بلکه امر اجتماعی است که آثار فراوان اجتماعی دارد. می‌پرسید که این آثار فراوان اجتماعی چیست؟ بعد از این که ان‌شاءالله دلایلش را ذکر خواهیم کرد، خواهیم دید که یک حیایی برای همه مردم جامعه به‌وجود می‌آورد. اگر نعوذ بالله ما دین را کنار بگذاریم، باز هم حیا یک چیزی است که عقلا آن را قبول دارند. شما بروید سراغ عقلا؛ آن عقلائی که متدین به هیچ دینی نیستند؛

■ نه، امر شخصی نیست؛ بلکه امر اجتماعی است که آثار فراوان اجتماعی دارد. می‌پرسید که این آثار فراوان اجتماعی چیست؟ بعد از این که ان‌شاءالله دلایلش را ذکر خواهیم کرد، خواهیم دید که یک حیایی برای همه مردم جامعه به‌وجود می‌آورد. اگر نعوذ بالله ما دین را کنار بگذاریم، باز هم حیا یک چیزی است که عقلا آن را قبول دارند. شما بروید سراغ عقلا؛ آن عقلائی که متدین به هیچ دینی نیستند؛

■ نه، امر شخصی نیست؛ بلکه امر اجتماعی است که آثار فراوان اجتماعی دارد. می‌پرسید که این آثار فراوان اجتماعی چیست؟ بعد از این که ان‌شاءالله دلایلش را ذکر خواهیم کرد، خواهیم دید که یک حیایی برای همه مردم جامعه به‌وجود می‌آورد. اگر نعوذ بالله ما دین را کنار بگذاریم، باز هم حیا یک چیزی است که عقلا آن را قبول دارند. شما بروید سراغ عقلا؛ آن عقلائی که متدین به هیچ دینی نیستند؛

■ نه، امر شخصی نیست؛ بلکه امر اجتماعی است که آثار فراوان اجتماعی دارد. می‌پرسید که این آثار فراوان اجتماعی چیست؟ بعد از این که ان‌شاءالله دلایلش را ذکر خواهیم کرد، خواهیم دید که یک حیایی برای همه مردم جامعه به‌وجود می‌آورد. اگر نعوذ بالله ما دین را کنار بگذاریم، باز هم حیا یک چیزی است که عقلا آن را قبول دارند. شما بروید سراغ عقلا؛ آن عقلائی که متدین به هیچ دینی نیستند؛

■ نه، امر شخصی نیست؛ بلکه امر اجتماعی است که آثار فراوان اجتماعی دارد. می‌پرسید که این آثار فراوان اجتماعی چیست؟ بعد از این که ان‌شاءالله دلایلش را ذکر خواهیم کرد، خواهیم دید که یک حیایی برای همه مردم جامعه به‌وجود می‌آورد. اگر نعوذ بالله ما دین را کنار بگذاریم، باز هم حیا یک چیزی است که عقلا آن را قبول دارند. شما بروید سراغ عقلا؛ آن عقلائی که متدین به هیچ دینی نیستند؛

در گفت‌وگو با آیت‌الله فاضل لنکرانی بررسی شد

ضرورت رعایت حجاب در جوامع بشری

انسان وقتی در خلوت نشست، آن نفس ناپاک و مکار می‌نشیند و برایش نقشه را تنظیم می‌کند که جنایتی انجام بدهد.

مسئلاً حجاب امنیت است، مصونیت و ارزش برای زن هست؛ یعنی زن را از دسترس همگان به‌عنوان این‌که هر کسی بتواند به او دسترسی داشته باشد، خارج می‌کند.

حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

البته از آن طرف هم نمی‌خواهم بگویم که اگر حجاب برای زن یک حریم درست می‌کند و احترام می‌آورد. به نظر من این شاید زیباترین تعبیر باشد. در این آیه سوره احزاب می‌فرماید: «ذلک أدنی آن یعرفن» محققان گفتند به این معناست که وقتی زن حجاب داشته باشد، علامت و نماد پاکي در جامعه است؛ یعنی به همگان اعلام می‌کند من حریم دارم و مقید به پاکي هستم. البته من نمی‌گویم، هر کسی چادر دارد، پاک است. خدایی نکرده! ممکن است کسی در لوی چادر عمل غیر صحیحی هم انجام بدهد؛ ولی این چادر نشان پاکي است.

